

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

విషయసూచీ

1	ప్రథమోఽధ్యాయః	2
2	ద్వితీయోఽధ్యాయః	11
3	తృతీయోఽధ్యాయః	20
4	చతుర్థోఽధ్యాయః	29
5	పంచమోఽధ్యాయః	39
6	షష్ఠోఽధ్యాయః	49

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

సచ్చిదానందరూపాయ విశ్వోత్పత్త్యాదిహేతవే ।

తాపత్రయవినాశాయ శ్రీకృష్ణాయ వయం నమః ॥ 1.1 ॥

యం ప్రవ్రజంతమనుపేతమపేతకృత్యం

ద్వైపాయనో విరహకాతర ఆజహావ ।

పుత్రేతి తన్మయతయా తరవోఽభినేదుః

తం సర్వభూతహృదయం మునిమానతోఽస్మి ॥ 1.2 ॥

నైమిషే సూతమాసీనమభివాద్య మహామతిం ।

కథామృతరసాస్వాదకుశలః శౌనకోఽబ్రవీత్ ॥ 1.3 ॥

శౌనక ఉవాచ

అజ్ఞానధ్వాంతవిధ్వంసకోటిసూర్యసమప్రభ ।

సూతాఖ్యాహి కథాసారం మమ కర్ణరసాయనం ॥ 1.4 ॥

భక్తిజ్ఞానవిరాగాఘ్నో వివేకో వర్ధతే మహాన్ ।

మాయామోహనిరాసశ్చ వైష్ణవైః క్రియతే కథం ॥ 1.5 ॥

ఇహ ఘోరే కలౌ ప్రాయో జీవశ్చాసురతాం గతః ।

క్లేశాక్రాంతస్య తస్యైవ శోధనే కిం పరాయణం ॥ 1.6 ॥

శ్రేయసాం యద్భవేచ్ఛేయః పావనానాం చ పావనం |
కృష్ణప్రాప్తికరం శశ్వత్సాధనం తద్వదాధునా || 1.7 ||

చింతామణిర్లోకసుఖం సురద్రుః స్వర్గసంపదం |
ప్రయచ్ఛతి గురుః ప్రీతో వైకుంఠం యోగిదుర్లభం || 1.8 ||

సూత ఉవాచ

ప్రీతిః శౌనక చిత్తే తే హ్యతో వచ్చి విచార్య చ |
సర్వసిద్ధాంతనిష్పన్నం సంసారభయనాశనం || 1.9 ||

భక్త్యోఘవర్ధనం యచ్ఛ కృష్ణసంతోషహేతుకం |
తదహం తేఽభిధాస్యామి సావధానతయా శృణు || 1.10 ||

కాలవ్యాలముఖగ్రాసత్రాసనిర్ణాశహేతవే |
శ్రీమద్భాగవతం శాస్త్రం కలౌ కీరేణ భాషితం || 1.11 ||

ఏతస్మాదపరం కించిన్మనఃశుద్ధ్యై న విద్యతే |
జన్మాంతరే భవేత్పుణ్యం తదా భాగవతం లభేత్ || 1.12 ||

పరీక్షితే కథాం వక్తుం సభాయాం సంస్థితే శుకే |
సుధాకుంభం గృహీత్వైవ దేవాస్తత్ర సమాగమన్ || 1.13 ||

శుకం నత్వావదన్ సర్వే స్వకార్యకుశలాః సురాః |
కథాసుధాం ప్రయచ్ఛస్వ గృహీత్వైవ సుధామిమాం || 1.14 ||

ఏవం వినిమయే జాతే సుధా రాజ్ఞా ప్రపీయతాం |
ప్రపాస్యామో వయం సర్వే శ్రీమద్భాగవతామృతం || 1.15 ||

క్వ సుధా క్వ కథా లోకే క్వ కాచః క్వ మణిర్మహాన్ |
బ్రహ్మరాతో విచార్యైవం తదా దేవాంజహాస హా || 1.16 ||

అభక్తాంస్తాంశ్చ విజ్ఞాయ న దదౌ స కథామృతం |
శ్రీమద్భాగవతీ వార్తా సురాణామపి దుర్లభా || 1.17 ||

రాజ్ఞో మోక్షం తథా వీక్ష్య పురా ధాతాపి విస్మితః |
సత్యలోకే తులాం బద్ధ్వాతోలయత్సాధనాన్యజః || 1.18 ||

లఘూన్యన్యాని జాతాని గౌరవేణ ఇదం మహాత్ |
తదా ఋషిగణాః సర్వే విస్మయం పరమం యయుః || 1.19 ||

మేనిరే భగవద్రూపం శాస్త్రం భాగవతం కలౌ |
పఠనాచ్ఛ్రవణాత్సద్యో వైకుంఠఫలదాయకం || 1.20 ||

సప్తాహేన శ్రుతం చైతత్సర్వథా ముక్తిదాయకం |
సనకాద్యైః పురా ప్రోక్తం నారదాయ దయాపరైః || 1.21 ||

యద్యపి బ్రహ్మసంబంధాచ్ఛ్రుతమేతత్సురర్షిణా |
సప్తాహశ్రవణవిధిః కుమారైస్తస్య భాషితః || 1.22 ||

శౌనక ఉవాచ
లోకవిగ్రహముక్తస్య నారదస్యాస్థిరస్య చ |
విధిశ్రవే కుతః ప్రీతిః సంయోగః కుత్ర తైః సహ || 1.23 ||

సూత ఉవాచ
అత్ర తే కీర్తయిష్యామి భక్తియుక్తం కథానకం |
శుకేన మమ యత్ప్రోక్తం రహః శిష్యం విచార్య చ || 1.24 ||

ఏకదా హి విశాలాయాం చత్వార ఋషయోఽమలాః |
సత్సంగార్థం సమాయాతా దదృశుస్తత్ర నారదం || 1.25 ||

కుమారా ఉచుః

కథం బ్రహ్మాండీనముఖః కుతశ్చింతాతురో భవాన్ |
త్వరితం గమ్యతే కుత్ర కుతశ్చాగమనం తవ || 1.26 ||

ఇదానీం శూన్యచిత్తోఽసి గతచిత్తో యథా జనః |
తవేదం ముక్తసంగస్య నోచితం వద కారణం || 1.27 ||

నారద ఉవాచ

అహం తు పృథివీం యాతో జ్ఞాత్వా సర్వోత్తమామితి |
పుష్కరం చ ప్రయాగం చ కాశీం గోదావరీం తథా || 1.28 ||

హరిక్షేత్రం కురుక్షేత్రం శ్రీరంగం సేతుబంధనం |
ఏవమాదిషు తీర్థేషు భ్రమమాణ ఇతస్తతః || 1.29 ||

నాపశ్యం కుత్రచిచ్ఛర్మ మనఃసంతోషకారకం |
కలినాధర్మమిత్రేణ ధరేయం బాధితాధునా || 1.30 ||

సత్యం నాస్తి తపః శౌచం దయా దానం న విద్యతే |
ఉదరంభరిణో జీవా వరాకాః కూటభాషిణః || 1.31 ||

మందాః సుమందమతయో మందభాగ్యా హ్యుపద్రుతాః |
పాఖండనిరతాః సంతో విరక్తాః సపరిగ్రహాః || 1.32 ||

తరుణీప్రభుతా గేహా శ్యాలకో బుద్ధిదాయకః |
కన్యావిక్రయిణో లోభాద్దంపతీనాం చ కల్మషం || 1.33 ||

ఆశ్రమా యవనై రుద్ధాస్తీర్థాని సరితస్తథా |
దేవతాయతనాన్యత్ర దుష్టైర్నష్టాని భూరిశః || 1.34 ||

న యోగీ నైవ సిద్ధో వా న జ్ఞానీ సత్ప్రియో నరః |
కలిదావానలేనాద్య సాధనం భస్మతాం గతం || 1.35 ||

అట్టశూలా జనపదాః శివశూలా ద్విజాతయః |
కామిన్యః కేశశూలిన్యః సంభవంతి కలావిహా || 1.36 ||

ఏవం పశ్యన్ కలేర్దోషాన్ పర్యటన్నవనీమహం |
యామునం తటమాపన్నో యత్ర లీలా హరేరభూత్ || 1.37 ||

తత్రాశ్చర్యం మయా దృష్టం శ్రూయతాం తన్మునీశ్వరాః |
ఏకా తు తరుణీ తత్ర నిషణ్ణా భిన్నమానసా || 1.38 ||

వృద్ధౌ ద్వౌ పతితౌ పార్శ్వే నిఃశ్వసంతావచేతనౌ |
శుశ్రూషంతీ ప్రబోధంతీ రుదతీ చ తయోః పురః || 1.39 ||

దశ దిక్షు నిరీక్షంతీ రక్షితారం నిజం వపుః |
వీజ్యమానా శతస్త్రీభిర్బోధ్యమానా ముహుర్ముహుః || 1.40 ||

దృష్ట్వా దూరాద్గతః సోఽహం కౌతుకేన తదంతికం |
మాం దృష్ట్వా చోత్థితా బాలా విహ్వలా చాబ్రవీద్వచః || 1.41 ||

బాలోవాచ
భో భోః సాధో క్షణం తిష్ఠ మచ్చింతామపి నాశయ |
దర్శనం తవ లోకస్య సర్వథాఘహరం పరం || 1.42 ||

బహుధా తవ వాక్యేన దుఃఖశాంతిర్భవిష్యతి |
యదా భాగ్యం భవేద్భూరి భవతో దర్శనం తదా || 1.43 ||

నారద ఉవాచ
కాసి త్వం కావిమౌ చేమా నార్యః కాః పద్మలోచనాః |
వద దేవి సవిస్తారం స్వస్య దుఃఖస్య కారణం || 1.44 ||

బాలోవాచ

అహం భక్తిరితి ఖ్యాతా ఇమౌ మే తనయౌ మతౌ |
జ్ఞానవైరాగ్యనామానౌ కాలయోగేన జర్జరౌ || 1.45 ||

గంగాద్యాః సరితశ్చేమా మత్సేవార్థం సమాగతాః |
తథాపి న చ మే శ్రేయః సేవితాయాః సురైరపి || 1.46 ||

ఇదానీం శృణు మద్వార్తాం సచిత్తస్త్వం తపోధన |
వార్తా మే వితతాప్యస్తి తాం శ్రుత్వా సుఖమావహా || 1.47 ||

ఉత్పన్నా ద్రవిడే సాహం వృద్ధిం కర్ణాటకే గతా |
క్వచిత్క్వచిన్మహారాష్ట్రే గుర్జరే జీర్ణతాం గతా || 1.48 ||

తత్ర ఘోరకలేర్యోగాత్పాఖండైః ఖండితాంగకా |
దుర్బలాహం చిరం యాతా పుత్రాభ్యాం సహ మందతాం || 1.49 ||

వృందావనం పునః ప్రాప్య నవీనేవ సురూపిణీ |
జాతాహం యువతీ సమ్యక్స్థరూపా తు సాంప్రతం || 1.50 ||

ఇమౌ తు శయితావత్ర సుతౌ మే క్లిశ్యతః శ్రమాత్ |
ఇదం స్థానం పరిత్యజ్య విదేశం గమ్యతే మయా || 1.51 ||

జరరత్వం సమాయాతౌ తేన దుఃఖేన దుఃఖితా |
సాహం తు తరుణీ కస్మాత్సుతౌ వృద్ధావిమౌ కుతః || 1.52 ||

త్రయాణాం సహచారిత్వాద్వైపరీత్యం కుతః స్థితం |
ఘటతే జరరా మాతా తరుణౌ తనయావితి || 1.53 ||

అతః శోచామి చాత్మానం విస్మయావిష్టమానసా |
వద యోగనిధే ధీమన్ కారణం చాత్ర కిం భవేత్ || 1.54 ||

నారద ఉవాచ

జ్ఞానేనాత్మని పశ్యామి సర్వమేతత్తవానఘే ।
న విషాదస్త్వయా కార్యో హరిః శం తే కరిష్యతి ॥ 1.55 ॥

సూత ఉవాచ

క్షణమాత్రేణ తజ్ఞాత్వా వాక్యమూచే మునీశ్వరః ॥ 1.56 ॥

నారద ఉవాచ

శృణుష్వావహితా బాలే యుగోఽయం దారుణః కలిః ।
తేన లుప్తః సదాచారో యోగమార్గస్తపాంసి చ ॥ 1.57 ॥

జనా అఘాసురాయంతే శార్వదుష్కర్మకారిణః ।
ఇహ సంతో విషీదంతి ప్రహృష్యంతి హ్యసాధవః ।
ధత్తే ధైర్యం తు యో ధీమాన్ స ధీరః పండితోఽథవా ॥ 1.58 ॥

అస్పృశ్యానవలోక్యేయం శేషభారకరీ ధరా ।
వర్షే వర్షే క్రమాజ్ఞాతా మంగలం నాపి దృశ్యతే ॥ 1.59 ॥

న త్వామపి సుతైః సాకం కోఽపి పశ్యతి సాంప్రతం ।
ఉపేక్షితానురాగాంధైర్జర్జరత్వేన సంస్థితా ॥ 1.60 ॥

వృందావనస్య సంయోగాత్పునస్త్వం తరుణీ నవా ।
ధన్యం వృందావనం తేన భక్తిర్పృత్యతి యత్ర చ ॥ 1.61 ॥

అత్రేమౌ గ్రాహకాభావాన్న జరామపి ముంచతః ।
కించిదాత్మసుఖేనేహ ప్రసుప్తిర్మన్యతేఽనయోః ॥ 1.62 ॥

భక్తిరువాచ

కథం పరీక్షితా రాజ్ఞా స్థాపితో హ్యశుచిః కలిః ।
ప్రవృత్తే తు కలౌ సర్వసారః కుత్ర గతో మహాన్ ॥ 1.63 ॥

కరుణాపరేణ హరిణాప్యధర్మః కథమీక్ష్యతే |
ఇమం మే సంశయం చింధి త్వద్వాచా సుఖితాస్మ్యహం || 1.64 ||

నారద ఉవాచ
యది పృష్టస్త్వయా బాలే ప్రేమతః శ్రవణం కురు |
సర్వం వక్ష్యామి తే భద్రే కశ్మలం తే గమిష్యతి || 1.65 ||

యదా ముకుందో భగవాన్ క్షాం త్యక్త్వా స్వపదం గతః |
తద్దినాత్మలిరాయాతః సర్వసాధనబాధకః || 1.66 ||

దృష్టో దిగ్విజయే రాజ్ఞా దీనవచ్ఛరణం గతః |
న మయా మారణీయోఽయం సారంగ ఇవ సారభుక్ || 1.67 ||

యత్ఫలం నాస్తి తపసా న యోగేన సమాధినా |
తత్ఫలం లభతే సమ్యక్కలౌ కేశవకీర్తనాత్ || 1.68 ||

ఏకాకారం కలిం దృష్ట్వా సారవత్సారనీరసం |
విష్ణురాతః స్థాపితవాన్ కలిజానాం సుఖాయ చ || 1.69 ||

కుకర్మాచరణాత్సారః సర్వతో నిర్గతోఽధునా |
పదార్థాః సంస్థితా భూమౌ బీజహీనాస్తుషా యథా || 1.70 ||

విప్రైర్భాగవతీ వార్తా గేహే గేహే జనే జనే |
కారితా కణలోభేన కథాసారస్తతో గతః || 1.71 ||

అత్యుగ్రభూరికర్మాణో నాస్తికా రౌరవా జనాః |
తేఽపి తిష్ఠంతి తీర్థేషు తీర్థసారస్తతో గతః || 1.72 ||

కామక్రోధమహాలోభతృష్ణావ్యాకులచేతసః |
తేఽపి తిష్ఠంతి తపసి తపఃసారస్తతో గతః || 1.73 ||

మనసశ్చాజయాల్లోభాద్ధంభాత్పాఖండసంశ్రయాత్ |
శాస్త్రానభ్యసనాచ్చైవ ధ్యానయోగఫలం గతం || 1.74 ||

పండితాస్తు కలత్రేణ రమంతే మహిషా ఇవ |
పుత్రస్యోత్పాదనే దక్షా అదక్షా ముక్తిసాధనే || 1.75 ||

న హి వైష్ణవతా కుత్ర సంప్రదాయపురఃసరా |
ఏవం ప్రలయతాం ప్రాప్తో వస్తుసారః స్థలే స్థలే || 1.76 ||

అయం తు యుగధర్మో హి వర్తతే కస్య దూషణం |
అతస్తు పుండరీకాక్షః సహతే నికటే స్థితః || 1.77 ||

సూత ఉవాచ

ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా విస్మయం పరమం గతా |
భక్తిరూచే వచో భూయః శ్రూయతాం తచ్చ శౌనక || 1.78 ||

భక్తిరువాచ

సురర్షే త్వం హి ధన్యోఽసి మద్భాగ్యేన సమాగతః |
సాధూనాం దర్శనం లోకే సర్వసిద్ధికరం పరం || 1.79 ||

జయతి జగతి మాయాం యస్య కాయాధవస్తే
వచనరచనమేకం కేవలం చాకలయ్య |
ధ్రువపదమపి యాతో యత్యపాతో ధ్రువోఽయం
సకలకుశలపాత్రం బ్రహ్మపుత్రం నతాస్మి || 1.80 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
భక్తినారదసమాగమో నామ ప్రథమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

వృథా ఖేదయసే బాలే అహో చింతాతురా కథం ।

శ్రీకృష్ణచరణాంభోజం స్మర దుఃఖం గమిష్యతి ॥ 2.1 ॥

ద్రౌపదీ చ పరిత్రాతా యేన కౌరవకశ్మలాత్ ।

పాలితా గోపసుందర్యః స కృష్ణః క్వాపి నో గతః ॥ 2.2 ॥

త్వం తు భక్తిః ప్రియా తస్య సతతం ప్రాణతోఽధికా ।

త్వయాఽఽహలాతస్తు భగవాన్ యాతి నీచగృహేష్వపి ॥ 2.3 ॥

సత్యాదిత్రియుగే బోధవైరాగ్యో ముక్తిసాధకౌ ।

కలౌ తు కేవలా భక్తిర్బ్రహ్మసాయుజ్యకారిణీ ॥ 2.4 ॥

ఇతి నిశ్చిత్య చిద్రూపః సద్రూపాం త్వాం ససర్జ హా ।

పరమానందచిన్మూర్తిః సుందరీం కృష్ణవల్లభాం ॥ 2.5 ॥

బద్ధ్వాంజలిం త్వయా పృష్టం కిం కరోమీతి చైకదా ।

త్వాం తదాఽఽజ్ఞాపయత్కృష్ణో మద్భక్తాన్ పోషయేతి చ ॥ 2.6 ॥

అంగీకృతం త్వయా తద్వై ప్రసన్నోఽభూద్ధరిస్తదా ।

ముక్తిం దాసీం దదౌ తుభ్యం జ్ఞానవైరాగ్యకావిమౌ ॥ 2.7 ॥

పోషణం స్వేన రూపేణ వైకుంఠే త్వం కరోషి చ |
భూమౌ భక్తవిపోషాయ ఛాయారూపం త్వయా కృతం || 2.8 ||

ముక్తిం జ్ఞానం విరక్తిం చ సహ కృత్వా గతా భువి |
కృతాదిద్వాపరస్యాంతం మహానందేన సంస్థితా || 2.9 ||

కలౌ ముక్తిః క్షయం ప్రాప్తా పాఖండామయపీడితా |
త్వదాజ్ఞయా గతా శీఘ్రం వైకుంఠం పునరేవ సా || 2.10 ||

స్మృతా త్వయాపి చాత్రైవ ముక్తిరాయాతి యాతి చ |
పుత్రీకృత్య త్వయేమౌ చ పార్శ్వే స్వస్యైవ రక్షితౌ || 2.11 ||

ఉపేక్షాతః కలౌ మందౌ వృద్ధౌ జాతౌ సుతౌ తవ |
తథాపి చింతాం ముంచ త్వముపాయం చింతయామ్యహం || 2.12 ||

కలినా సదృశః కోఽపి యుగో నాస్తి వరాననే |
తస్మిన్స్తాం స్థాపయిష్యామి గేహా గేహా జనే జనే || 2.13 ||

అన్యధర్మాంస్తిరస్కృత్య పురస్కృత్య మహోత్సవాన్ |
తదా నాహం హరేర్దాసో లోకే త్వాం న ప్రవర్తయే || 2.14 ||

త్వదన్వితాశ్చ యే జీవా భవిష్యంతి కలావిహా |
పాపినోఽపి గమిష్యంతి నిర్భయం కృష్ణమందిరం || 2.15 ||

యేషాం చిత్తే వసేద్భక్తిః సర్వదా ప్రేమరూపిణీ |
న తే పశ్యంతి కీనాశం స్వప్నేఽప్యమలమూర్తయః || 2.16 ||

న ప్రేతో న పిశాచో వా రాక్షసో వాసురోఽపి వా |
భక్తియుక్తమనస్కానాం స్పర్శనే న ప్రభుర్భవేత్ || 2.17 ||

న తపోభిర్న వేదైశ్చ న జ్ఞానేనాపి కర్మణా |
హరిర్హి సాధ్యతే భక్త్యా ప్రమాణం తత్ర గోపికాః || 2.18 ||

నృణాం జన్మసహస్రేణ భక్తౌ ప్రీతిర్హి జాయతే |
కలౌ భక్తిః కలౌ భక్తిర్భక్త్యా కృష్ణః పురః స్థితః || 2.19 ||

భక్తిద్రోహకరా యే చ తే సీదంతి జగత్త్రయే |
దుర్వాసా దుఃఖమాపన్నః పురా భక్తవినిందకః || 2.20 ||

అలం వ్రతైరలం తీర్థైరలం యోగైరలం మఖైః |
అలం జ్ఞానకథాలాపైర్భక్తిరేకైవ ముక్తిదా || 2.21 ||

సూత ఉవాచ
ఇతి నారదనిర్ణీతం స్వమాహాత్మ్యం నిశమ్య సా |
సర్వాంగపుష్టిసంయుక్తా నారదం వాక్యమబ్రవీత్ || 2.22 ||

భక్తిరువాచ
అహో నారద ధన్యోఽసి ప్రీతిస్తే మయి నిశ్చలా |
న కదాచిద్విముంచామి చిత్తే స్థాస్యామి సర్వదా || 2.23 ||

కృపాలునా త్వయా సాధో మద్భాధా ధ్వంసితా క్షణాత్ |
పుత్రయోశ్చేతనా నాస్తి తతో బోధయ బోధయ || 2.24 ||

సూత ఉవాచ
తస్యా వచః సమాకర్ణ్య కారుణ్యం నారదో గతః |
తయోర్బోధనమారేభే కరాగ్రేణ విమర్షయన్ || 2.25 ||

ముఖం సంయోజ్య కర్ణాంతే శబ్దముచ్చైః సముచ్చరన్ |
జ్ఞాన ప్రబుధ్యతాం శీఘ్రం రే వైరాగ్య ప్రబుధ్యతాం || 2.26 ||

వేదవేదాంతఘోషైశ్చ గీతాపాలైర్ముపలర్ముపలః |
బోధ్యమానౌ తదా తేన కథంచిచ్ఛోత్థితౌ బలాత్ || 2.27 ||

నేత్రైరనవలోకంతౌ జ్యంభంతౌ సాలసావుభౌ |
బకవత్పలితౌ ప్రాయః శుష్కకాప్తసమాంగకౌ || 2.28 ||

క్షుత్క్షామౌ తౌ నిరీక్ష్వేవ పునః స్వాపపరాయణౌ |
ఋషిశ్చింతాపరో జాతః కిం విధేయం మయేతి చ || 2.29 ||

అహో నిద్రా కథం యాతి వృద్ధత్వం చ మహత్తరం |
చింతయన్నితి గోవిందం స్మారయామాస భార్గవ || 2.30 ||

వ్యోమవాణీ తదైవాభూన్మా ఋషే ఖిద్యతామితి |
ఉద్యమః సఫలస్తేఽయం భవిష్యతి న సంశయః || 2.31 ||

ఏతదర్థం తు సత్కర్మ సురర్షే త్వం సమాచర |
తత్తే కర్మాభిధాస్యంతి సాధవః సాధుభూషణాః || 2.32 ||

సత్కర్మణి కృతే తస్మిన్ సనిద్రా వృద్ధతానయోః |
గమిష్యతి క్షణాద్భక్తిః సర్వతః ప్రసరిష్యతి || 2.33 ||

ఇత్యాకాశవచః స్పష్టం తత్సర్వైరపి విశ్రుతం |
నారదో విస్మయం లేభే నేదం జ్ఞాతమితి బ్రువన్ || 2.34 ||

నారద ఉవాచ
అనయాఽఽకాశవాణ్యాపి గోప్యత్వేన నిరూపితం |
కిం వా తత్సాధనం కార్యం యేన కార్యం భవేత్తయోః || 2.35 ||

క్వ భవిష్యంతి సంతస్తే కథం దాస్యంతి సాధనం |
మయాత్ర కిం ప్రకర్తవ్యం యదుక్తం వ్యోమభాషయా || 2.36 ||

సూత ఉవాచ

తత్ర ద్వావపి సంస్థాప్య నిర్గతో నారదో మునిః |
తీర్థం తీర్థం వినిష్కమ్య పృచ్ఛన్మార్గే మునీశ్వరాన్ || 2.37 ||

వృత్తాంతః శ్రూయతే సర్వైః కించిన్నిశ్చిత్య నోచ్యతే |
అసాధ్యం కేచన ప్రోచుర్ద్దుర్జ్ఞయమితి చాపరే |
మూకీభూతాస్తథాన్యే తు కీయంతస్తు పలాయితాః || 2.38 ||

హాహాకారో మహానాసీత్తైలోక్యే విస్మయావహాః |
వేదవేదాంతఘోషైశ్చ గీతాపారైర్విబోధితం || 2.39 ||

భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం నోదతిష్ఠత్త్రికం యదా |
ఉపాయో నాపరోఽస్తితి కర్ణే కర్ణేఽజపంజనాః || 2.40 ||

యోగినా నారదేనాపి స్వయం న జ్ఞాయతే తు యత్ |
తత్యథం శక్యతే వక్తుమితరైరిహ మానుషైః || 2.41 ||

ఏవమృషిగణైః పృష్టైర్నిర్ణయోక్తం దురాసదం || 2.42 ||

తతశ్చింతాతురస్సోఽథ బదరీవనమాగతః |
తపశ్చరామి చాత్రేతి తదర్థం కృతనిశ్చయః || 2.43 ||

తావద్దదర్శ పురతః సనకాదీన్మునీశ్వరాన్ |
కోటిసూర్యసమాభాసానువాచ మునిసత్తమః || 2.44 ||

నారద ఉవాచ

ఇదానీం భూరిభాగ్యేన భవద్భిః సంగమోఽభవత్ |
కుమారా బ్రూవతాం శీఘ్రం కృపాం కృత్వా మమోపరి || 2.45 ||

భవంతో యోగినః సర్వే బుద్ధిమంతో బహుశ్రుతాః |
పంచహాయనసంయుక్తాః పూర్వేషామపి పూర్వజాః || 2.46 ||

సదా వైకుంఠనిలయా హరికీర్తనతత్పరాః |
లీలామృతరసోన్మత్తాః కథామాత్రైకజీవినః || 2.47 ||

హరిః శరణమేవం హి నిత్యం యేషాం ముఖే వచః |
అతః కాలసమాదిష్టా జరా యుష్మాన్న బాధతే || 2.48 ||

యేషాం భూభంగమాత్రేణ ద్వారపాలౌ హరేః పురా |
భూమౌ నిపతితౌ సద్యో యత్యుపాతః పురం గతౌ || 2.49 ||

అహో భాగ్యస్య యోగేన దర్శనం భవతామిహ |
అనుగ్రహస్తు కర్తవ్యో మయి దీనే దయాపరైః || 2.50 ||

అశరీరగిరోక్తం యత్తత్కిం సాధనముచ్యతాం |
అనుష్ఠేయం కథం తావత్పబ్రువంతు సవిస్తరం || 2.51 ||

భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం సుఖముత్పద్యతే కథం |
స్థాపనం సర్వవర్ణేషు ప్రేమపూర్వం ప్రయత్నతః || 2.52 ||

కుమారా ఉచుః
మా చింతాం కురు దేవర్షే హర్షం చిత్తే సమావహా |
ఉపాయః సుఖసాధ్యోఽత్ర వర్తతే పూర్వ ఏవ హి || 2.53 ||

అహో నారద ధన్యోఽసి విరక్తానాం శిరోమణిః |
సదా శ్రీకృష్ణదాసానామగ్రణీర్యోగభాస్కరః || 2.54 ||

త్వయి చిత్తం న మంతవ్యం భక్త్యర్థమనువర్తిని |
ఘటతే కృష్ణదాసస్య భక్తేః సంస్థాపనా సదా || 2.55 ||

ఋషిభిర్బ్రహ్మణో లోకే పంథానః ప్రకటికృతాః |
శ్రమసాధ్యాశ్చ తే సర్వే ప్రాయః స్వర్గఫలప్రదాః || 2.56 ||

వైకుంఠసాధకః పంథా స తు గోప్యో హి వర్తతే |
తస్యోపదేష్టా పురుషః ప్రాయో భాగ్యేన లభ్యతే || 2.57 ||

సత్కర్మ తవ నిర్దిష్టం వ్యోమవాచా తు యత్పురా |
తదుచ్యతే శృణుష్వాద్య స్థిరచిత్తః ప్రసన్నధీః || 2.58 ||

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞా యోగయజ్ఞాస్తథాపరే |
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ తే తు కర్మవిసూచకాః || 2.59 ||

సత్కర్మనూచకో నూనం జ్ఞానయజ్ఞః స్మృతో బుధైః |
శ్రీమద్భాగవతాలాపః స తు గీతః శుకాదిభిః || 2.60 ||

భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం తద్ధోషేణ బలం మహత్ |
వ్రజిష్యతి ద్వయోః కష్టం సుఖం భక్తేర్భవిష్యతి || 2.61 ||

ప్రలయం హి గమిష్యంతి శ్రీమద్భాగవతధ్వనేః |
కలేర్దోషా ఇమే సర్వే సింహశబ్దాద్వకా ఇవ || 2.62 ||

జ్ఞానవైరాగ్యసంయుక్తా భక్తిః ప్రేమరసావహా |
ప్రతిగేహం ప్రతిజనం తతః క్రీడాం కరిష్యతి || 2.63 ||

నారద ఉవాచ
వేదవేదాంతఘోషైశ్చ గీతాపారైః ప్రబోధితం |
భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం నోదతిష్ఠత్తికం యదా || 2.64 ||

శ్రీమద్భాగవతాలాపాత్తత్కథం బోధమేష్యతి |
తత్కథాసు తు వేదార్థః శ్లోకే శ్లోకే పదే పదే || 2.65 ||

చిందంతు సంశయం హ్యేనం భవంతోఽమోఘదర్శనాః |
విలంబో నాత్ర కర్తవ్యః శరణాగతవత్సలాః || 2.66 ||

కుమారా ఉచుః

వేదోపనిషదాం సారాజ్ఞాతా భాగవతీ కథా |
అత్యుత్తమా తతో భాతి పృథగ్భూతా ఫలాకృతిః || 2.67 ||

ఆమూల్యగ్రం రసస్తిష్ఠన్నాస్తే న స్వాద్యతే యథా |
స భూయః సంపృథగ్భూతః ఫలే విశ్వమనోహరః || 2.68 ||

యథా దుగ్ధే స్థితం సర్పిర్న స్వాదాయోపకల్పతే |
పృథగ్భూతం హి తద్గవ్యం దేవానాం రసవర్ధనం || 2.69 ||

ఇక్షూణామపి మధ్యాంతం శర్కరా వ్యాప్య తిష్ఠతి |
పృథగ్భూతా చ సా మిష్ఠా తథా భాగవతీ కథా || 2.70 ||

ఇదం భాగవతం నామ పురాణం బ్రహ్మసమ్మితం |
భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం స్థాపనాయ ప్రకాశితం || 2.71 ||

వేదాంతవేదసుస్నాతే గీతాయా అపి కర్తరి |
పరితాపవతి వ్యాసే ముహ్యత్యజ్ఞానసాగరే || 2.72 ||

తదా త్వయా పురా ప్రోక్తం చతుఃశ్లోకసమన్వితం |
తదీయశ్రవణాత్సద్యో నిర్బాధో బాదరాయణః || 2.73 ||

తత్ర తే విస్మయః కేన యతః ప్రశ్నకరో భవాన్ |
శ్రీమద్భాగవతం శ్రావ్యం శోకదుఃఖవినాశనం || 2.74 ||

నారద ఉవాచ

యద్ధర్మనం చ వినిహంత్యశుభాని సద్యః
శ్రేయస్తనోతి భవదుఃఖదవార్ధితానాం |

నిఃశేషశేషముఖగీతకథైకపానాః

ప్రేమప్రకాశకృతయే శరణం గతోఽస్మి || 2.75 ||

భాగ్యోదయేన బహుజన్మసమర్జితేన

సత్సంగమం చ లభతే పురుషో యదా వై |

అజ్ఞానహేతుకృతమోహమదాంధకార -

నాశం విధాయ హి తదోదయతే వివేకః || 2.76 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
కుమారనారదసంవాదో నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

జ్ఞానయజ్ఞం కరిష్యామి శుకశాస్త్రకథోజ్జ్వలం ।
భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం స్థాపనార్థం ప్రయత్నతః ॥ 3.1 ॥

కుత్ర కార్యో మయా యజ్ఞః స్థలం తద్వాచ్యతామిహ ।
మహిమా శుకశాస్త్రస్య వక్తవ్యో వేదపారగైః ॥ 3.2 ॥

కియద్భిర్ద్రివసైః శ్రావ్యా శ్రీమద్భాగవతీ కథా ।
కో విధిస్తత్ర కర్తవ్యో మమేదం బ్రువతామితః ॥ 3.3 ॥

కుమారా ఉచుః

శృణు నారద వక్ష్యామో వినమ్రాయ వివేకినే ।
గంగాద్వారసమీపే తు తటమానందనామకం ॥ 3.4 ॥

నానాఋషిగణైర్జుష్టం దేవసిద్ధనిషేవితం ।
నానాతరులతాకీర్ణం నవకోమలవాలుకం ॥ 3.5 ॥

రమ్యమేకాంతదేశస్థం హేమపద్మసుసౌరభం ।
యత్సమీపస్థజీవానాం వైరం చేతసి న స్థితం ॥ 3.6 ॥

జ్ఞానయజ్ఞస్త్వయా తత్ర కర్తవ్యో హ్యప్రయత్నతః ।
అపూర్వరసరూపా చ కథా తత్ర భవిష్యతి ॥ 3.7 ॥

పురఃస్థం నిర్బలం చైవ జరాజీర్ణకలేవరం |
తద్ద్యయం చ పురస్కృత్య భక్తిస్తత్రాగమిష్యతి || 3.8 ||

యత్ర భాగవతీ వార్తా తత్ర భక్త్యాదికం వ్రజేత్ |
కథాశబ్దం సమాకర్ణ్య తత్త్రికం తరుణాయతే || 3.9 ||

సూత ఉవాచ
ఏవముక్త్యా కుమారాస్తే నారదేన సమం తతః |
గంగాతటం సమాజగ్ముః కథాపానాయ సత్వరాః || 3.10 ||

యదా యాతాస్తటం తే తు తదా కోలాహలోఽప్యభూత్ |
భూర్లోకే దేవలోకే చ బ్రహ్మలోకే తద్దైవ చ || 3.11 ||

శ్రీభాగవతపీయూషపానాయ రసలంపటాః |
ధావంతోఽప్యాయయుః సర్వే ప్రథమం యే చ వైష్ణవాః || 3.12 ||

భృగుర్వసిష్ఠశ్చవనశ్చ గౌతమో
మేధాతిథిర్దేవలదేవరాతౌ |
రామస్తథా గాధిసుతశ్చ శాకలో
మృకండుపుత్రాత్రిజపిప్పలాదాః || 3.13 ||

యోగేశ్వరౌ వ్యాసపరాశరౌ చ
ఛాయాశుకో జాజలిజహ్నుముఖ్యాః |
సర్వేఽప్యమీ మునిగణాః సహపుత్రశిష్యాః
స్వస్తీభిరాయయురతిప్రణయేన యుక్తాః || 3.14 ||

వేదాంతాని చ వేదాశ్చ మంత్రాస్తంత్రాః సమూర్తయః |
దశసప్తపురాణాని షట్కాస్తాణి తథాఽఽయయుః || 3.15 ||

గంగాద్యాః సరితస్తత్ర పుష్కరాదిసరాంసి చ |
క్షేత్రాణి చ దిశః సర్వా దండకాదివనాని చ || 3.16 ||

నగాదయో యయుస్తత్ర దేవగంధర్వదానవాః |
గురుత్వాత్తత్ర నాయాతాన్భృగుః సంబోధ్య చానయత్ || 3.17 ||

దీక్షితా నారదేనాథ దత్తమాసనముత్తమం |
కుమారా వందితాః సర్వైర్నిషేదుః కృష్ణతత్పరాః || 3.18 ||

వైష్ణవాశ్చ విరక్తాశ్చ న్యాసినో బ్రహ్మచారిణః |
ముఖభాగే స్థితాస్తే చ తదగ్రే నారదః స్థితః || 3.19 ||

ఏకభాగే ఋషిగణాస్తదన్యత్ర దివౌకసః |
వేదోపనిషదోఽన్యత్ర తీర్థాన్యత్ర స్త్రియోఽన్యతః || 3.20 ||

జయశబ్దో నమఃశబ్దః శంఖశబ్దస్తథైవ చ |
చూర్ణలాజాప్రసూనానాం నిక్షేపః సుమహానభూత్ || 3.21 ||

విమానాని సమారుహ్యా కియంతో దేవనాయకాః |
కల్పవృక్షప్రసూనైస్తాన్ సర్వాంస్తత్ర సమాకిరన్ || 3.22 ||

సూత ఉవాచ
ఏవం తేష్వేకచిత్తేషు శ్రీమద్భాగవతస్య చ |
మాహాత్మ్యమూచిరే స్పష్టం నారదాయ మహాత్మనే || 3.23 ||

కుమారా ఊచుః
అథ తే వర్ణ్యతేఽస్మాభిర్మహిమా శుకశాస్త్రజః |
యస్య శ్రవణమాత్రేణ ముక్తిః కరతలే స్థితా || 3.24 ||

సదా సేవ్యా సదా సేవ్యా శ్రీమద్భాగవతీ కథా |
యస్యాః శ్రవణమాత్రేణ హరిశ్చిత్తం సమాశ్రయేత్ || 3.25 ||

గ్రంథోఽష్టాదశసాహస్రో ద్వాదశస్కంధసమ్మితః |
పరీక్షిచ్ఛుకసంవాదః శృణు భాగవతం చ తత్ || 3.26 ||

తావత్సంసారచక్రేఽస్మిన్ భ్రమతేఽజ్ఞానతః పుమాన్ |
యావత్కర్ణగతా నాస్తి శుకశాస్త్రకథా క్షణం || 3.27 ||

కిం శ్రుతైర్బహుభిః శాస్త్రైః పురాణైశ్చ భ్రమావహైః |
ఏకం భాగవతం శాస్త్రం ముక్తిదానేన గర్జతి || 3.28 ||

కథా భాగవతస్యాపి నిత్యం భవతి యద్భూహి |
తద్భూహం తీర్థరూపం హి వసతాం పాపనాశనం || 3.29 ||

అశ్వమేధసహస్రాణి వాజపేయశతాని చ |
శుకశాస్త్రకథాయాశ్చ కలాం నార్హంతి షోడశీం || 3.30 ||

తావత్పాపాని దేహేఽస్మిన్నివసంతి తపోధనాః |
యావన్న శ్రూయతే సమ్యక్ శ్రీమద్భాగవతం నరైః || 3.31 ||

న గంగా న గయా కాశీ పుష్కరం న ప్రయాగకం |
శుకశాస్త్రకథాయాశ్చ ఫలేన సమతాం నయేత్ || 3.32 ||

శ్లోకార్థం శ్లోకపాదం వా నిత్యం భాగవతోద్భవం |
పఠస్వ స్వముఖేనైవ యదీచ్ఛసి పరాం గతిం || 3.33 ||

వేదాదిర్వేదమాతా చ పౌరుషం సూక్తమేవ చ |
త్రయీ భాగవతం చైవ ద్వాదశాక్షర ఏవ చ || 3.34 ||

ద్వాదశాత్మా ప్రయాగశ్చ కాలః సంవత్సరాత్మకః |
బ్రాహ్మణాశ్చాగ్నిహోత్రం చ సురభిర్ద్వాదశీ తథా || 3.35 ||

తులసీ చ వసంతశ్చ పురుషోత్తమ ఏవ చ |
ఏతేషాం తత్త్వతః ప్రాజ్ఞైర్న పృథగ్భావ ఇష్యతే || 3.36 ||

యశ్చ భాగవతం శాస్త్రం వాచయేదర్థతోఽనిశం |
జన్మకోటికృతం పాపం నశ్యతే నాత్ర సంశయః || 3.37 ||

శ్లోకార్థం శ్లోకపాదం వా పఠేద్భాగవతం చ యః |
నిత్యం పుణ్యమవాప్నోతి రాజసూయాశ్వమేధయోః || 3.38 ||

ఉక్తం భాగవతం నిత్యం కృతం చ హరిచింతనం |
తులసీపోషణం చైవ ధేనూనాం సేవనం సమం || 3.39 ||

అంతకాలే తు యేనైవ శ్రూయతే శుకశాస్త్రవాక్ |
ప్రీత్యా తస్యైవ వైకుంఠం గోవిందోఽపి ప్రయచ్ఛతి || 3.40 ||

హేమసింహాయుతం చైతద్వైష్ణవాయ దదాతి చ |
కృష్ణేన సహ సాయుజ్యం స పుమాన్ లభతే ధ్రువం || 3.41 ||

ఆజన్మమాత్రమపి యేన శరేణ కించి -
చ్చిత్తం విధాయ శుకశాస్త్రకథా న పీతా |
చాండాలవచ్చ ఖరవద్భత తేన నీతం
మిథ్యా స్వజన్మ జననీజనిదుఃఖభాజా || 3.42 ||

జీవచ్ఛవో నిగదితః స తు పాపకర్మా
యేన శ్రుతం శుకకథావచనం న కించిత్ |
ధిక్ తం నరం పశుసమం భువి భారరూపం
ఏవం వదంతి దివి దేవసమాజముఖ్యాః || 3.43 ||

దుర్లభైవ కథా లోకే శ్రీమద్భాగవతోద్భవా |
కోటిజన్మసముత్థేన పుణ్యేనైవ తు లభ్యతే || 3.44 ||

తేన యోగనిధే ధీమన్ శ్రోతవ్యా సా ప్రయత్నతః |
దినానాం నియమో నాస్తి సర్వదా శ్రవణం మతం || 3.45 ||

సత్యేన బ్రహ్మచర్యేణ సర్వదా శ్రవణం మతం |
అశక్యత్వాత్కలౌ బోధ్యో విశేషోఽత్ర శుకాజ్ఞయా || 3.46 ||

మనోవృత్తిజయశ్చైవ నియమాచరణం తథా |
దీక్షాం కర్తుమశక్యత్వాత్సప్తాహశ్రవణం మతం || 3.47 ||

శ్రద్ధాతః శ్రవణే నిత్యం మాఘే తావద్ధి యత్ఫలం |
తత్ఫలం శుకదేవేన సప్తాహశ్రవణే కృతం || 3.48 ||

మనసశ్చాజయాద్రోగాత్పుంసాం చైవాయుషః క్షయాత్ |
కలేర్దోషబహుత్వాచ్చ సప్తాహశ్రవణం మతం || 3.49 ||

యత్ఫలం నాస్తి తపసా న యోగేన సమాధినా |
అనాయాసేన తత్సర్వం సప్తాహశ్రవణే లభేత్ || 3.50 ||

యజ్ఞాద్గర్జతి సప్తాహః సప్తాహో గర్జతి వ్రతాత్ |
తపసో గర్జతి ప్రోచ్చైస్తీర్థాన్నిత్యం హి గర్జతి || 3.51 ||

యోగాద్గర్జతి సప్తాహో ధ్యానాజ్ఞానాచ్చ గర్జతి |
కిం బ్రూమో గర్జనం తస్య రే రే గర్జతి గర్జతి || 3.52 ||

శౌనక ఉవాచ
సాశ్చర్యమేతత్కథితం కథానకం
జ్ఞానాదిధర్మాన్ విగణయ్య సాంప్రతం |
నిఃశ్రేయసే భాగవతం పురాణం
జాతం కుతో యోగవిదాదిసూచకం || 3.53 ||

సూత ఉవాచ

యదా కృష్ణో ధరాం త్వక్త్వా స్వపదం గంతుముద్యతః |
ఏకాదశం పరిశ్రుత్యాప్యృద్ధవో వాక్యమబ్రవీత్ || 3.54 ||

ఉద్ధవ ఉవాచ

త్వం తు యాస్యసి గోవింద భక్తకార్యం విధాయ చ |
మచ్ఛిత్తే మహతీ చింతా తాం శ్రుత్వా సుఖమావహా || 3.55 ||

ఆగతోఽయం కలిర్హ్నిరో భవిష్యంతి పునః ఖలాః |
తత్సంగేనైవ సంతోఽపి గమిష్యంతు్యగ్రతాం యదా || 3.56 ||

తదా భారవతీ భూమిర్గోరూపేయం కమాశ్రయేత్ |
అన్యో న దృశ్యతే త్రాతా త్వత్తః కమలలోచన || 3.57 ||

అతః సత్సు దయాం కృత్వా భక్తవత్సల మా వ్రజ |
భక్తార్థం సగుణో జాతో నిరాకారోఽపి చిన్మయః || 3.58 ||

త్వద్వియోగేన తే భక్తాః కథం స్థాస్యంతి భూతలే |
నిర్గుణోపాసనే కష్టమతః కించిద్విచారయ || 3.59 ||

ఇత్యుద్ధవవచః శ్రుత్వా ప్రభాసేఽచింతయద్ధరిః |
భక్తావలంబనార్థాయ కిం విధేయం మయేతి చ || 3.60 ||

స్వకీయం యద్భవేత్తేజస్తచ్చ భాగవతేఽదధాత్ |
తిరోధాయ ప్రవిష్టోఽయం శ్రీమద్భాగవతార్ణవం || 3.61 ||

తేనేయం వాఙ్మయీ మూర్తిః ప్రత్యక్షా వర్తతే హరేః |
సేవనాచ్చవణాత్పారాద్ధర్మనాత్పాపనాశినీ || 3.62 ||

సప్తాహశ్రవణం తేన సర్వేభ్యోఽప్యధికం కృతం |
సాధనాని తిరస్కృత్య కలౌ ధర్మోఽయమీరితః || 3.63 ||

దుఃఖదారిద్ర్యదౌర్భాగ్యపాపప్రక్షాలనాయ చ |
కామక్రోధజయార్థం హి కలౌ ధర్మోఽయమీరితః || 3.64 ||

అన్యథా వైష్ణవీ మాయా దేవైరపి సుదుస్త్వజా |
కథం త్యాజ్యా భవేత్పుంభిః సప్తాహోఽతః ప్రకీర్తితః || 3.65 ||

సూత ఉవాచ
ఏవం నగాహశ్రవణోరుధర్మే
ప్రకాశ్యమానే ఋషిభిః సభాయాం |
ఆశ్చర్యమేకం సమభూతదానీం
తదుచ్యతే సంశృణు శౌనక త్వం || 3.66 ||

భక్తిః సుతౌ తౌ తరుణౌ గృహీత్వా
ప్రేమైకరూపా సహసాఽఽవిరాసీత్ |
శ్రీకృష్ణ గోవింద హరే మురారే
నాథేతి నామాని ముహుర్వదంతీ || 3.67 ||

తాం చాగతాం భాగవతార్థభూషాం
సుచారువేషాం దదృశుః సదస్యాః |
కథం ప్రవిష్టా కథమాగతేయం
మధ్యే మునీనామితి తర్కయంతః || 3.68 ||

ఊచుః కుమారా వచనం తదానీం
కథార్థతో నిష్పృతితాధునేయం |
ఏవం గిరః సా ససుతా నిశమ్య
సనత్కుమారం నిజగాద నమ్రా || 3.69 ||

భక్తిరువాచ
భవద్భిరద్యైవ కృతాస్మి పుష్టా

కలిప్రణష్టాపి కథారసేన |
 క్వాహం తు తిష్ఠామ్యధునా బ్రువంతు
 బ్రాహ్మ ఇదం తాం గిరమూచిరే తే || 3.70 ||

భక్తేషు గోవిందసరూపకర్తీ
 ప్రేమైకధర్తీ భవరోగహంత్రీ |
 సా త్వం చ తిష్ఠస్వ సుధైర్యసంశ్రయా
 నిరంతరం వైష్ణవమానసాని || 3.71 ||

తతోఽపి దోషాః కలిజా ఇమే త్వాం
 ద్రష్టుం న శక్తాః ప్రభవోఽపి లోకే |
 ఏవం తదాజ్ఞావసరేఽపి భక్తి -
 స్తదా నిషణ్ణా హరిదాసచిత్తే || 3.72 ||

సకలభువనమధ్యే నిర్ధనాస్తేఽపి ధన్యా
 నివసతి హృది యేషాం శ్రీహరేర్భక్తిరేకా |
 హరిరపి నిజలోకం సర్వథాతో విహాయ
 ప్రవిశతి హృది తేషాం భక్తిసూత్రోపనధః || 3.73 ||

బ్రూమోఽద్య తే కిమధికం మహిమానమేవం
 బ్రహ్మాత్మకస్య భువి భాగవతాభిధస్య |
 యత్సంశ్రయాన్నిగదితే లభతే సువక్తా
 శ్రోతాపి కృష్ణసమతామలమన్యధరైః || 3.74 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
 భక్తికష్టనివర్తనం నామ తృతీయోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

అథ వైష్ణవచిత్తేషు దృష్ట్వా భక్తిమలౌకికీం |

నిజలోకం పరిత్యజ్య భగవాన్ భక్తవత్సలః || 4.1 ||

వనమాలీ ఘనశ్యామః పీతవాసా మనోహరః |

కాంచీకలాపరుచిరో లసన్ముకుటకుండలః || 4.2 ||

త్రిభంగలలితశ్చారుకౌస్తుభేన విరాజితః |

కోటిమన్మథలావణ్యో హరిచందనచర్చితః || 4.3 ||

పరమానందచిన్మూర్తిర్మధురో మురలీధరః |

ఆవివేశ స్వభక్తానాం హృదయాన్యమలాని చ || 4.4 ||

వైకుంఠవాసినో యే చ వైష్ణవా ఉద్ధవాదయః |

తత్యథాశ్రవణార్థం తే గూఢరూపేణ సంస్థితాః || 4.5 ||

తదా జయజయారావో రసపుష్టిరలౌకికీ |

చూర్ణప్రసూనవృష్టిశ్చ ముహుః శంఖరవోఽప్యభూత్ || 4.6 ||

తత్సభాసంస్థితానాం చ దేహగేహాత్మవిస్మృతిః |

దృష్ట్వా చ తన్మయావస్థాం నారదో వాక్యమబ్రవీత్ || 4.7 ||

అలౌకికోఽయం మహిమా మునీశ్వరాః
 సప్తాహజన్యోఽద్య విలోకితో మయా |
 మూఢాః శతా యే పశుపక్షిణోఽత్ర
 సర్వేఽపి నిష్పాపతమా భవంతి || 4.8 ||

అతో నృలోకే నను నాస్తి కించిత్
 చిత్తస్య శోధాయ కలౌ పవిత్రం |
 అఘోఘవిధ్వంసకరం తద్దైవ
 కథాసమానం భువి నాస్తి చాన్యత్ || 4.9 ||

కే కే విశుద్ధ్యంతి వదంతు మహ్యాం
 సప్తాహయజ్ఞేన కథామయేన |
 కృపాలుభిర్లోకహితం విచార్య
 ప్రకాశితః కోఽపి నవీనమార్గః || 4.10 ||

కుమారా ఊచుః
 యే మానవాః పాపకృతస్తు సర్వదా
 సదా దురాచారరతా విమార్గగాః |
 క్రోధాగ్నిదగ్ధాః కుటీలాశ్చ కామినః
 సప్తాహయజ్ఞేన కలౌ పునంతి తే || 4.11 ||

సత్యేన హీనాః పితృమాతృదూషకా -
 స్తృష్ణాకులాశ్చాశ్రమధర్మవర్జితాః |
 యే దాంభికా మత్సరిణోఽపి హింసకాః
 సప్తాహయజ్ఞేన కలౌ పునంతి తే || 4.12 ||

పంచోగ్రపాపాశ్చలఛదృకారిణః
 క్రూరాః పిశాచా ఇవ నిర్దయాశ్చ యే |

బ్రహ్మస్వపుష్టా వ్యభిచారకారిణః
సప్తాహయజ్ఞేన కలౌ పునంతి తే || 4.13 ||

కాయేన వాచా మనసాపి పాతకం
నిత్యం ప్రకుర్వంతి శరా హతేన యే |
పరస్వపుష్టా మలినా దురాశయాః
సప్తాహయజ్ఞేన కలౌ పునంతి తే || 4.14 ||

అత్ర తే కీర్తయిష్యామ ఇతిహాసం పురాతనం |
యస్య శ్రవణమాత్రేణ పాపహానిః ప్రజాయతే || 4.15 ||

తుంగభద్రాతటి పూర్వమభూత్పత్తనముత్తమం |
యత్ర వర్ణాః స్వధర్మేణ సత్యసత్యర్మతత్పరాః || 4.16 ||

ఆత్మదేవః పురే తస్మిన్ సర్వవేదవిశారదః |
శ్రౌతస్మార్తేషు నిష్ఠాతో ద్వితీయ ఇవ భాస్కరః || 4.17 ||

భిక్షుకో విత్తవా-మ్లొకే తత్ప్రియా ధుంధులీ స్మృతా |
స్వవాక్యస్థాపికా నిత్యం సుందరీ సుకులోద్భవా || 4.18 ||

లోకవార్తారతా క్రూరా ప్రాయశో బహుజల్పికా |
శూరా చ గృహకృత్యేషు కృపణా కలహప్రియా || 4.19 ||

ఏవం నివసతోః ప్రేష్ఠా దంపత్యో రమమాణయోః |
అర్థాః కామాస్తయోరాసన్న సుఖాయ గృహాదికం || 4.20 ||

పశ్చాద్ధర్మాః సమారభాస్తాభ్యాం సంతానహేతవే |
గోభూహిరణ్యవాసాంసి దీనేభ్యో యచ్ఛతః సదా || 4.21 ||

ధనార్థం ధర్మమార్గేణ తాభ్యాం నీతం తథాపి చ |
న పుత్రో నాపి వా పుత్రీ తతశ్చింతాతురో భృశం || 4.22 ||

ఏకదా స ద్విజో దుఃఖాధ్యహం త్యక్త్వా వనం గతః |
మధ్యాహ్నా తృషితో జాతస్తదాగం సముపేయివాన్ || 4.23 ||

పీత్వా జలం నిషణ్ణస్తు ప్రజాదుఃఖేన కర్మితః |
ముపలూర్తాదపి తత్రైవ సన్న్యాసీ కశ్చిదాగతః || 4.24 ||

దృష్ట్వా పీతజలం తం తు విప్రో యాతస్తదంతికం |
నత్వా చ పాదయోస్తస్య నిఃశ్వసన్ సంస్థితః పురః || 4.25 ||

యతిరువాచ

కథం రోదిషి విప్ర త్వం కా తే చింతా బలీయసీ |
వద త్వం సత్వరం మహ్యం స్వస్య దుఃఖస్య కారణం || 4.26 ||

బ్రాహ్మణ ఉవాచ

కిం బ్రవీమి ఋషే దుఃఖం పూర్వపాపేన సంచితం |
మదీయాః పూర్వజాస్తోయం కవోష్ణముపభుంజతే || 4.27 ||

మద్గతం నైవ గృహ్లాంతి ప్రీత్యా దేవా ద్విజాతయః |
ప్రజాదుఃఖేన శూన్యోఽహం ప్రాణాంస్త్యక్తుమిహాగతః || 4.28 ||

ధిగ్జీవితం ప్రజాహీనం ధిగ్గృహం చ ప్రజాం వినా |
ధిగ్గనం చానపత్యస్య ధిక్కులం సంతతిం వినా || 4.29 ||

పాల్యతే యా మయా ధేనుః సా వంధ్యా సర్వథా భవేత్ |
యో మయా రోపితో వృక్షః సోఽపి వంధ్యత్వమాశ్రయేత్ || 4.30 ||

యత్ఫలం మద్గృహాయాతం తచ్చ శీఘ్రం వినశ్యతి |
నిర్భాగ్యస్యానపత్యస్య కిమతో జీవితేన మే || 4.31 ||

ఇత్యుక్త్వా స రురోదోఽచైస్తత్పార్శ్వం దుఃఖపీడితః |
తదా తస్య యతేశ్చిత్రే కరుణాభూద్ధరీయసీ || 4.32 ||

తద్భాలాక్షరమాలాం చ వాచయామాస యోగవాన్ |
సర్వం జ్ఞాత్వా యతిః పశ్చాద్విప్రమూచే సవిస్తరం || 4.33 ||

యతిరువాచ
ముంచాజ్ఞానం ప్రజారూపం బలిష్ఠా కర్మణో గతిః |
వివేకం తు సమాసాద్య త్యజ సంసారవాసనాం || 4.34 ||

శృణు విప్ర మయా తేఽద్య ప్రారబ్ధం తు విలోకితం |
సప్తజన్మావధి తవ పుత్రో నైవ చ నైవ చ || 4.35 ||

సంతతేః సగరో దుఃఖమవాపాంగః పురా తథా |
రే ముంచాద్య కుటుంబాశాం సన్న్యాసే సర్వథా సుఖం || 4.36 ||

బ్రాహ్మణ ఉవాచ
వివేకేన భవేత్ కిం మే పుత్రం దేహి బలాదపి |
నో చేత్త్యజామ్యహం ప్రాణాంస్త్వదగ్రే శోకమూర్చ్ఛితః || 4.37 ||

పుత్రాదిసుఖహీనోఽయం సన్న్యాసః శుష్క ఏవ హి |
గృహస్థః సరసో లోకే పుత్రపౌత్రసమన్వితః || 4.38 ||

ఇతి విప్రాగ్రహం దృష్ట్వా ప్రాబ్రవీత్స తపోధనః |
చిత్రకేతుర్గతః కష్టం విధిలేఖవిమార్జనాత్ || 4.39 ||

న యాస్యసి సుఖం పుత్రాద్యథా దైవహతోద్యమః |
అతో హలేన యుక్తోఽసి హ్యర్థినం కిం వదామ్యహం || 4.40 ||

తస్యాగ్రహం సమాలోక్య ఫలమేకం స దత్తవాన్ |
ఇదం భక్షయ పత్స్యా త్వం తతః పుత్రో భవిష్యతి || 4.41 ||

సత్యం శౌచం దయా దానమేకభక్తం తు భోజనం |
వర్షావధి స్త్రియా కార్యం తేన పుత్రోఽతినిర్మలః || 4.42 ||

ఏవముక్త్యా యయౌ యోగీ విప్రస్తు గృహమాగతః |
పత్న్యాః పాణౌ ఫలం దత్త్వా స్వయం యాతస్తు కుత్రచిత్ || 4.43 ||

తరుణీ కుటిలా తస్య సఖ్యగ్రే చ రురోద హ |
అహో చింతా మమోత్పన్నా ఫలం చాహం న భక్షయే || 4.44 ||

ఫలభక్షేణ గర్భః స్యాద్గర్భేణోదరవృద్ధితా |
స్వల్పభక్షం తతోఽశక్తిర్స్థూహకార్యం కథం భవేత్ || 4.45 ||

దైవాద్ ధాటీ వ్రజేద్ధ్రామే పలాయేద్గర్భిణీ కథం |
శుకవన్నివసేద్గర్భస్తం కుక్షేః కథముత్స్పజేత్ || 4.46 ||

తిర్యచ్ఛేదాగతో గర్భస్తదా మే మరణం భవేత్ |
ప్రసూతౌ దారుణం దుఃఖం సుకుమారీ కథం సహే || 4.47 ||

మందాయాం మయి సర్వస్వం ననాందా సంహరేత్తదా |
సత్యశౌచాదినియమో దురారాధ్యః స దృశ్యతే || 4.48 ||

లాలనే పాలనే దుఃఖం ప్రసూతాయాశ్చ వర్తతే |
వంధ్యా వా విధవా నారీ సుఖినీ చేతి మే మతిః || 4.49 ||

ఏవం కుతర్కయోగేన తత్ఫలం నైవ భక్షితం |
పత్న్యా పృష్టం ఫలం భుక్తం భుక్తం చేతి తయేరితం || 4.50 ||

ఏకదా భగినీ తస్యాస్తద్గృహం స్వేచ్ఛయాఽఽగతా |
తదగ్రే కథితం సర్వం చింతేయం మహతీ హి మే || 4.51 ||

దుర్బలా తేన దుఃఖేన హ్యానుజే కరవాణి కిం |
సాబ్రవీన్మమ గర్భోఽస్తి తం దాస్యామి ప్రసూతితః || 4.52 ||

తావత్యాలం సగర్భేవ గుప్తా తిష్ఠ గృహే సుఖం ।
విత్తం త్వం మత్పతేర్యచ్చ స తే దాస్యతి బాలకం ॥ 4.53 ॥

షాణ్మాసికో మృతో బాల ఇతి లోకో వదిష్యతి ।
తం బాలం పోషయిష్యామి నిత్యమాగత్య తే గృహే ॥ 4.54 ॥

ఫలమర్పయ ధేన్వై త్వం పరీక్షార్థం తు సాంప్రతం ।
తత్తదాచరితం సర్వం తద్దైవ స్త్రీస్వభావతః ॥ 4.55 ॥

అథ కాలేన సా నారీ ప్రసూతా బాలకం తదా ।
ఆనీయ జనకో బాలం రహస్యే ధుంధులీం దదౌ ॥ 4.56 ॥

తయా చ కథితం భర్తే ప్రసూతః సుఖమర్భకః ।
లోకస్య సుఖముత్పన్నమాత్మదేవప్రజోదయాత్ ॥ 4.57 ॥

దదౌ దానం ద్విజాతిభ్యో జాతకర్మ విధాయ చ ।
గీతవాదిత్రఘోషోఽభూత్తద్ధ్వారే మంగలం బహు ॥ 4.58 ॥

భర్తురగ్రేఽబ్రవీద్వాక్యం స్తన్యం నాస్తి కుచే మమ ।
అన్యస్తన్యేన నిర్దుగ్ధా కథం పుష్టామి బాలకం ॥ 4.59 ॥

మత్స్వసుశ్చ ప్రసూతాయాః మృతో బాలస్తు వర్తతే ।
తామాకార్య గృహే రక్ష సా తేఽర్భం పోషయిష్యతి ॥ 4.60 ॥

పతినా తత్యతం సర్వం పుత్రరక్షణహేతవే ।
పుత్రస్య ధుంధుకారీతి నామ మాత్రా ప్రతిష్ఠితం ॥ 4.61 ॥

త్రిమాసే నిర్గతే చాథ సా ధేనుః సుషువేఽర్భకం ।
సర్వాంగసుందరం దివ్యం నిర్మలం కనకప్రభం ॥ 4.62 ॥

దృష్ట్వా ప్రసన్నో విప్రస్తు సంస్కారాన్ స్వయమాదధే |
మత్వాఽఽశ్చర్యం జనాః సర్వే దిదృక్షార్థం సమాగతాః || 4.63 ||

భాగ్యోదయోఽధునా జాత ఆత్మదేవస్య పశ్యత |
ధేన్వా బాలః ప్రసూతస్తు దేవరూపీతి కౌతుకం || 4.64 ||

న జ్ఞాతం తద్రహస్యం తు కేనాపి విధియోగతః |
గోకర్ణం తం సుతం దృష్ట్వా గోకర్ణం నామ చాకరోత్ || 4.65 ||

కియత్యాలేన తౌ జాతౌ తరుణౌ తనయావుభౌ |
గోకర్ణః పండితో జ్ఞానీ ధుంధుకారీ మహాఖలః || 4.66 ||

స్నానశౌచక్రియాహీనో దుర్భక్షీ క్రోధవర్ధితః |
దుష్పరిగ్రహకర్తా చ శవహస్తేన భోజనం || 4.67 ||

చౌరః సర్వజనద్వేషీ పరవేశ్మప్రదీపకః |
లాలనాయార్భకాంధృత్వా సద్యః కూపే న్యపాతయత్ || 4.68 ||

హింసకః శస్త్రధారీ చ దీనాంధానాం ప్రవీడకః |
చాండాలాభిరతో నిత్యం పాశహస్తః శ్వసంగతః || 4.69 ||

తేన వేశ్యాకుసంగేన పితృం విత్తం తు నాశితం |
ఏకదా పితరౌ తాడ్య పాత్రాణి స్వయమాహరత్ || 4.70 ||

తత్పితా కృపణః ప్రోచ్ఛైర్ధనహీనో రురోద హ |
వంధ్యత్వం తు సమీచీనం కుపుత్రో దుఃఖదాయకః || 4.71 ||

క్వ తిష్ఠామి క్వ గచ్ఛామి కో మే దుఃఖం వ్యపోహయేత్ |
ప్రాణాంస్త్యజామి దుఃఖేన హా కష్టం మమ సంస్థితం || 4.72 ||

తదానీం తు సమాగత్య గోకర్ణో జ్ఞానసంయుతః |
బోధయామాస జనకం వైరాగ్యం పరిదర్శయన్ || 4.73 ||

అసారః ఖలు సంసారో దుఃఖరూపీ విమోహకః |
సుతః కస్య ధనం కస్య స్నేహవాంజ్వలతేఽనిశం || 4.74 ||

న చేంద్రస్య సుఖం కించిన్న సుఖం చక్రవర్తినః |
సుఖమస్తి విరక్తస్య మునేరేకాంతజీవినః || 4.75 ||

ముంచాజ్ఞానం ప్రజారూపం మోహతో నరకే గతిః |
నిపతిష్యతి దేహోఽయం సర్వం త్యక్త్వా వనం వ్రజ || 4.76 ||

తద్వాక్యం తు సమాకర్ణ్య గంతుకామః పితాబ్రవీత్ |
కిం కర్తవ్యం వనే తాత తత్త్వం వద సవిస్తరం || 4.77 ||

అంధకూపే స్నేహపాశే బద్ధః పంగురహం శరః |
కర్మణా పతితో నూనం మాముద్ధర దయానిధే || 4.78 ||

గోకర్ణ ఉవాచ

దేహేఽస్థిమాంసరుధిరేఽభిమతిం త్యజ త్వం
జాయాసుతాదిషు సదా మమతాం విముంచ |

పశ్యానిశం జగదిదం క్షణభంగనిష్ఠం
వైరాగ్యరాగరసికో భవ భక్తినిష్ఠః || 4.79 ||

ధర్మం భజస్వ సతతం త్యజ లోకధర్మాన్
సేవస్వ సాధుపురుషాంజహి కామతృష్ణాం |
అన్యస్య దోషగుణచింతనమాశు ముక్త్వా
సేవాకథారసమహో నితరాం పిబ త్వం || 4.80 ||

ఏవం సుతోక్తివశతోఽపి గృహం విహాయ
యాతో వనం స్థిరమతిర్గతషష్టివర్షః |
యుక్తో హరేరనుదినం పరిచర్యయాసౌ
శ్రీకృష్ణమాప నియతం దశమస్య పాఠాత్ || 4.81 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
విప్రమోక్షో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ పంచమోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

పితర్యుపరతే తేన జననీ తాడితా భృశం ।

క్వ విత్తం తిష్ఠతి బ్రూహి హనిష్యే లత్తయా న చేత్ ॥ 5.1 ॥

ఇతి తద్వాక్యసంత్రాసాజ్జనన్యా పుత్రదుఃఖతః ।

కూపే పాతః కృతో రాత్రౌ తేన సా నిధనం గతా ॥ 5.2 ॥

గోకర్ణస్తీర్ణయాత్రార్థం నిర్గతో యోగసంస్థితః ।

న దుఃఖం న సుఖం తస్య న వైరీ నాపి బాంధవః ॥ 5.3 ॥

ధుంధుకారీ గృహేఽతిష్ఠత్పంచపణ్యవధూవృతః ।

అత్యుగ్రకర్మకర్తా చ తతోషణవిమూఢధీః ॥ 5.4 ॥

ఏకదా కులటాస్తాస్తు భూషణాన్యభిలిప్పవః ।

తదర్థం నిర్గతో గేహాత్కామాంధో మృత్యుమస్మరన్ ॥ 5.5 ॥

యతస్తతశ్చ సంహృత్య విత్తం వేశ్మ పునర్గతః ।

తాభ్యోఽయచ్ఛత్సవస్త్రాణి భూషణాని కియంతి చ ॥ 5.6 ॥

బహువిత్తచయం దృష్ట్వా రాత్రౌ నార్యో వ్యచారయన్ ।

చౌర్యం కరోత్యసౌ నిత్యమతో రాజా గ్రహీష్యతి ॥ 5.7 ॥

విత్తం హృత్వా పునశ్చైనం మారయిష్యతి నిశ్చితం |
అతోఽర్థగుప్తయే గూఢమస్మాభిః కిం న హన్యతే || 5.8 ||

నిహత్యైనం గృహీత్వార్థం యాస్యామో యత్ర కుత్రచిత్ |
ఇతి తా నిశ్చయం కృత్వా సుప్తం సంబద్ధ్య రశ్మిభిః || 5.9 ||

పాశం కంఠే నిధాయాస్య తన్మృత్యుముపచక్రముః |
త్స్వరితం న మమారాసౌ చింతాయుక్తాస్తదాభవన్ || 5.10 ||

తప్తాంగారసమూహంశ్చ తన్ముఖే హి విచిక్షిపుః |
అగ్నిజ్వాలాతిదుఃఖేన వ్యాకులో నిధనం గతః || 5.11 ||

తం దేహం ముముచుర్గర్తే ప్రాయః సాహసికాః స్త్రియః |
న జ్ఞాతం తద్రహస్యం తు కేనాపీదం తథైవ చ || 5.12 ||

లోకైః పృష్టా వదంతి స్మ దూరం యాతః ప్రియో హి నః |
ఆగమిష్యతి వర్షేఽస్మిన్ విత్తలోభవికర్షితః || 5.13 ||

స్త్రీణాం నైవ తు విశ్వాసం దుష్టానాం కారయేద్బుధః |
విశ్వాసే యః స్థితో మూఢః స దుఃఖైః పరిభూయతే || 5.14 ||

సుధామయం వచో యాసాం కామినాం రసవర్ధనం |
హృదయం క్షురధారాభం ప్రీయః కో నామ యోషితాం || 5.15 ||

సంహృత్య విత్తం తా యాతాః కులటా బహుభర్తృకాః |
ధుంధుకారీ బభూవాథ మహాన్ ప్రేతః కుకర్మతః || 5.16 ||

వాత్యారూపధరో నిత్యం ధావందశదిశోఽంతరం |
శీతాతపపరిక్లిష్టో నిరాహారః పిపాసితః || 5.17 ||

న లేభే శరణం క్వాపి హా దైవేతి ముహుర్వదన్ |
కియత్యాలేన గోకర్ణో మృతం లోకాదబుధ్యత || 5.18 ||

అనాథం తం విదిత్వైవ గయాశ్రాద్ధమచీకరత్ |
యస్మిన్స్తీర్థే తు సంయాతి తత్ర శ్రాద్ధమవర్తయత్ || 5.19 ||

ఏవం భ్రమన్ స గోకర్ణః స్వపురం సముపేయివాన్ |
రాత్రౌ గృహాంగణే స్వప్తుమాగతోఽలక్ష్మితః పరైః || 5.20 ||

తత్ర సుప్తం స విజ్ఞాయ ధుంధుకారీ స్వబాంధవం |
నిశీధే దర్శయామాస మహారౌద్రతరం వపుః || 5.21 ||

సకృన్నేషః సకృద్ధస్తీ సకృచ్ఛ మహిషోఽభవత్ |
సకృదింద్రః సకృచ్ఛాగ్నిః పునశ్చ పురుషోఽభవత్ || 5.22 ||

వైపరీత్యమిదం దృష్ట్వా గోకర్ణో ధైర్యసంయుతః |
అయం దుర్గతికః కోఽపి నిశ్చిత్యాథ తమబ్రవీత్ || 5.23 ||

గోకర్ణ ఉవాచ
కస్త్వముగ్రతరో రాత్రౌ కుతో యాతో దశామిమాం |
కిం వా ప్రేతః పిశాచో వా రాక్షసోఽసీతి శంస నః || 5.24 ||

సూత ఉవాచ
ఏవం పృష్టస్తదా తేన రురోదోచ్ఛైః పునః పునః |
అశక్తో వచనోచ్ఛారే సంజ్ఞామాత్రం చకార హా || 5.25 ||

తతోఽంజలౌ జలం కృత్వా గోకర్ణస్తముదైరయత్ |
తత్సేకహతపాపోఽసౌ ప్రవక్తుముపచక్రమే || 5.26 ||

ప్రేత ఉవాచ

అహం భ్రాతా త్వదీయోఽస్మి ధుంధుకారీతి నామతః |
స్వకీయేనైవ దోషేణ బ్రహ్మాత్వం నాశితం మయా || 5.27 ||

కర్మణో నాస్తి సంఖ్యా మే మహాజ్ఞానే వివర్తినః |
లోకానాం హింసకః సోఽహం స్త్రీభిర్దుఃఖేన మారితః || 5.28 ||

అతః ప్రేతత్వమాపన్నో దుర్దశాం చ వహామ్యహం |
వాతాహారేణ జీవామి దైవాధీనఫలోదయాత్ || 5.29 ||

అహో బంధో కృపాసింధో భ్రాతర్మామాశు మోచయ |
గోకర్ణో వచనం శ్రుత్వా తస్మై వాక్యమథాబ్రవీత్ || 5.30 ||

గోకర్ణ ఉవాచ

త్వదర్థం తు గయాపిండో మయా దత్తో విధానతః |
తత్కథం నైవ ముక్తోఽసి మమాశ్చర్యమిదం మహాత్ || 5.31 ||

గయాశ్రాద్ధాన్న ముక్తిశ్చేదుపాయో నాపరస్త్విహ |
కిం విధేయం మయా ప్రేత తత్త్వం వద సవిస్తరం || 5.32 ||

ప్రేత ఉవాచ

గయాశ్రాద్ధశతేనాపి ముక్తిర్మే న భవిష్యతి |
ఉపాయమపరం కంచిత్త్వం విచారయ సాంప్రతం || 5.33 ||

ఇతి తద్వాక్యమాకర్ణ్య గోకర్ణో విస్మయం గతః |
శతశ్రాద్ధైర్న ముక్తిశ్చేదసాధ్యం మోచనం తవ || 5.34 ||

ఇదానీం తు నిజం స్థానమాతిష్ఠ ప్రేత నిర్భయః |
త్వన్ముక్తిసాధకం కించిదాచరిష్యే విచార్య చ || 5.35 ||

ధుంధుకారీ నిజస్థానం తేనాదిష్టస్తతో గతః |
గోకర్ణశ్చింతయామాస తాం రాత్రిం న తదధ్యగాత్ || 5.36 ||

ప్రాతస్తమాగతం దృష్ట్వా లోకాః ప్రీత్యా సమాగతాః |
తత్సర్వం కథితం తేన యజ్ఞాతం చ యథా నిశి || 5.37 ||

విద్వాంసో యోగనిష్ఠాశ్చ జ్ఞానినో బ్రహ్మవాదినః |
తన్ముక్తిం నైవ తేఽపశ్యన్ పశ్యంతః శాస్త్రసంచయాన్ || 5.38 ||

తతః సర్వైః సూర్యవాక్యం తన్ముక్తౌ స్థాపితం పరం |
గోకర్ణః స్తంభనం చక్రే సూర్యవేగస్య వై తదా || 5.39 ||

తుభ్యం నమో జగత్సాక్షిన్ బ్రూహి మే ముక్తిహేతుకం |
తచ్ఛ్రుత్వా దూరతః సూర్యః స్ఫుటమిత్యభ్యభాషత || 5.40 ||

శ్రీమద్భాగవతాన్ముక్తిః సప్తాహం వాచనం కురు |
ఇతి సూర్యవచః సర్వైర్ధర్మరూపం తు విశ్రుతం || 5.41 ||

సర్వేఽబ్రువన్ ప్రయత్నేన కర్తవ్యం సుకరం త్విదం |
గోకర్ణో నిశ్చయం కృత్వా వాచనార్థం ప్రవర్తితః || 5.42 ||

తత్ర సంశ్రవణార్థాయ దేశగ్రామాజ్జనా యయుః |
పంగ్వంధవృద్ధమందాశ్చ తేఽపి పాపక్షయాయ వై || 5.43 ||

సమాజస్తు మహంజాతో దేవవిస్మయకారకః |
యదైవాసనమాస్థాయ గోకర్ణోఽకథయత్కథాం || 5.44 ||

స ప్రేతోఽపి తదాఽఽయాతః స్థానం పశ్యన్నితస్తతః |
సప్తగ్రంథియుతం తత్రాపశ్యత్యేచకముచ్ఛితం || 5.45 ||

తన్మూలచ్ఛిద్రమావిశ్య శ్రవణార్థం స్థితో హ్యసౌ |
వాతరూపీ స్థితిం కర్తుమశక్తో వంశమావిశత్ || 5.46 ||

వైష్ణవం బ్రాహ్మణం ముఖ్యం శ్రోతారం పరికల్ప్య సః |
ప్రథమస్కంధతః స్పష్టమాఖ్యానం ధేనుజోఽకరోత్ || 5.47 ||

దినాంతే రక్షితా గాథా తదా చిత్రం బభూవ హ |
వంశైకగ్రంథిభేదోఽభూత్సశబ్దం పశ్యతాం సతాం || 5.48 ||

ద్వితీయేఽహ్ని తథా సాయం ద్వితీయగ్రంథిభేదనం |
తృతీయేఽహ్ని తథా సాయం తృతీయగ్రంథిభేదనం || 5.49 ||

ఏవం సప్తదినైశ్చైవ సప్తగ్రంథివిభేదనం |
కృత్వా స ద్వాదశస్కంధశ్రవణాత్ప్రేతతాం జహౌ || 5.50 ||

దివ్యరూపధరో జాతస్తులసీదామమండితః |
పీతవాసా ఘనశ్యామో ముకుటీ కుండలాన్వితః || 5.51 ||

ననామ భ్రాతరం సద్యో గోకర్ణమితి చాబ్రవీత్ |
త్వయాహం మోచితో బంధో కృపయా ప్రేతకశ్మలాత్ || 5.52 ||

ధన్యా భాగవతీ వార్తా ప్రేతపీడావినాశినీ |
సప్తాహోఽపి తథా ధన్యః కృష్ణలోకఫలప్రదః || 5.53 ||

కంపంతే సర్వపాపాని సప్తాహశ్రవణే స్థితే |
అస్మాకం ప్రలయం సద్యః కథా చేయం కరిష్యతి || 5.54 ||

ఆర్ద్రం శుష్కం లఘు స్థూలం వాఙ్మనఃకర్మభిః కృతం |
శ్రవణం విదహేత్పాపం పావకః సమిధో యథా || 5.55 ||

అస్మిన్ వై భారతే వర్షే సూరిభిర్దేవసంసది ।
అకథాశ్రావిణాం పుంసాం నిష్ఫలం జన్మ కీర్తితం ॥ 5.56 ॥

కిం మోహతో రక్షితేన సుపుష్టేన బలీయసా ।
అధ్రువేణ శరీరేణ శుకశాస్త్రకథాం వినా ॥ 5.57 ॥

అస్థిస్తంభం స్నాయుబద్ధం మాంసశోణితలేపితం ।
చర్మావనద్ధం దుర్గంధం పాత్రం మూత్రపురీషయోః ॥ 5.58 ॥

జరాశోకవిపాకార్తం రోగమందిరమాతురం ।
దుష్పూరం దుర్ధరం దుష్టం సదోషం క్షణభంగురం ॥ 5.59 ॥

కృమివిడ్భస్మసంజ్ఞాంతం శరీరమితి వర్ణితం ।
అస్థిరేణ స్థిరం కర్మ కుతోఽయం సాధయేన్న హి ॥ 5.60 ॥

యత్ప్రాతః సంస్కృతం చాన్నం సాయం తచ్చ వినశ్యతి ।
తదీయరససంపుష్టే కాయే కా నామ నిత్యతా ॥ 5.61 ॥

సప్తాహశ్రవణాల్లోకే ప్రాప్యతే నికటే హరిః ।
అతో దోషనివృత్త్యర్థమేతదేవ హి సాధనం ॥ 5.62 ॥

బుద్బుదా ఇవ తోయేషు మశకా ఇవ జంతుషు ।
జాయంతే మరణాయైవ కథాశ్రవణవర్జితాః ॥ 5.63 ॥

జడస్య శుష్కవంశస్య యత్ర గ్రంథివిభేదనం ।
చిత్తం కిము తదా చిత్తగ్రంథిభేదః కథాశ్రవాత్ ॥ 5.64 ॥

భిద్యతే హృదయగ్రంథిశ్చిద్యంతే సర్వసంశయాః ।
క్షీయంతే చాస్య కర్మాణి సప్తాహశ్రవణే కృతే ॥ 5.65 ॥

సంసారకర్దమాలేపప్రక్షాలనపటీయసి |
కథాతీర్థే స్థితే చిత్తే ముక్తిరేవ బుధైః స్మృతా || 5.66 ||

ఏవం బ్రువతి వై తస్మిన్ విమానమాగమత్తదా |
వైకుంఠవాసిభిర్ముక్తం ప్రస్ఫురద్ధిప్తిమండలం || 5.67 ||

సర్వేషాం పశ్యతాం భేజే విమానం ధుంధులీసుతః |
విమానే వైష్ణవాన్ వీక్ష్వ గోకర్ణో వాక్యమబ్రవీత్ || 5.68 ||

గోకర్ణ ఉవాచ
అత్రైవ బహవః సంతి శ్రోతారో మమ నిర్మలాః |
ఆనీతాని విమానాని న తేషాం యుగపత్కుతః || 5.69 ||

శ్రవణం సమభాగేన సర్వేషామిహ దృశ్యతే |
ఫలభేదః కుతో జాతః ప్రబ్రువంతు హరిప్రియాః || 5.70 ||

హరిదాసా ఉచుః
శ్రవణస్య విభేదేన ఫలభేదోఽత్ర సంస్థితః |
శ్రవణం తు కృతం సర్వైర్న తథా మననం కృతం |
ఫలభేదస్తతో జాతో భజనాదపి మానద || 5.71 ||

సప్తరాత్రముపోష్యైవ ప్రేతేన శ్రవణం కృతం |
మననాది తథా తేన స్థిరచిత్తే కృతం భృశం || 5.72 ||

అదృఢం చ హతం జ్ఞానం ప్రమాదేన హతం శ్రుతం |
సందిగ్ధో హి హతో మంత్రో వ్యగ్రచిత్తో హతో జపః || 5.73 ||

అవైష్ణవో హతో దేశో హతం శ్రాద్ధమపాత్రకం |
హతమశ్రోత్రియే దానమనాచారం హతం కులం || 5.74 ||

విశ్వాసో గురువాక్యేషు స్వస్మిన్ దీనత్వభావనా |
మనోదోషజయశ్చైవ కథాయాం నిశ్చలా మతిః || 5.75 ||

ఏవమాది కృతం చేత్యాత్తదా వై శ్రవణే ఫలం |
పునః శ్రవాంతే సర్వేషాం వైకుంఠే వసతిర్భువం || 5.76 ||

గోకర్ణ తవ గోవిందో గోలోకం దాస్యతి స్వయం |
ఏవముక్త్యా యయుః సర్వే వైకుంఠం హరికీర్తనాః || 5.77 ||

శ్రావణే మాసి గోకర్ణః కథామూచే తథా పునః |
సప్తరాత్రవతీం భూయః శ్రవణం తైః కృతం పునః || 5.78 ||

కథాసమాప్తౌ యజ్ఞాతం శ్రూయతాం తచ్చ నారద || 5.79 ||

విమానైః సహ భక్తైశ్చ హరిరావిర్భూభూవ హ |
జయశబ్దా నమఃశబ్దాస్తత్రాసన్ బహవస్తదా || 5.80 ||

పాంచజన్యధ్వనిం చక్రే హర్షాత్తత్ర స్వయం హరిః |
గోకర్ణం తు సమాలింగాకరోత్స్వసదృశం హరిః || 5.81 ||

శ్రోత్రానన్యాన్ ఘనశ్యామాన్ పీతకౌశేయవాససః |
కిరీటినః కుండలినస్తథా చక్రే హరిః క్షణాత్ || 5.82 ||

తద్ధామే యే స్థితా జీవా ఆశ్వచాండాలజాతయః |
విమానే స్థాపితాస్తేఽపి గోకర్ణకృపయా తదా || 5.83 ||

ప్రేషితా హరిలోకే తే యత్ర గచ్ఛంతి యోగినః |
గోకర్ణేన స గోపాలో గోలోకం గోపవల్లభం |
కథాశ్రవణతః ప్రీతో నిర్యయౌ భక్తవత్సలః || 5.84 ||

అయోధ్యావాసినః పూర్వం యథా రామేణ సంగతాః |
తథా కృష్ణేన తే నీతా గోలోకం యోగిదుర్లభం || 5.85 ||

యత్ర సూర్యస్య సోమస్య సిద్ధానాం న గతిః కదా |
తం లోకం హి గతాస్తే తు శ్రీమద్భాగవతశ్రవాత్ || 5.86 ||

బ్రూమోఽత్ర తే కిం ఫలవృందముజ్జ్వలం
సప్తాహయజ్ఞేన కథాసు సంచితం |
కర్ణేన గోకర్ణకథాక్షరో యైః
పీతశ్చ తే గర్భగతా న భూయః || 5.87 ||

వాతాంబుపర్ణాశనదేహశోషణై -
స్తపోభిరుచ్చిరకాలసంచితైః |
యోగైశ్చ సంయాంతి న తాం గతిం వై
సప్తాహగాథాశ్రవణేన యాంతి యాం || 5.88 ||

ఇతిహాసమిమం పుణ్యం శాండిల్యోఽపి మునీశ్వరః |
పఠతే చిత్రకూటస్థో బ్రహ్మానందపరిప్లుతః || 5.89 ||

ఆఖ్యానమేతత్పఠమం పవిత్రం
శ్రుతం సకృద్వై విదహేదఘౌఘం |
శ్రాద్ధే ప్రయుక్తం పితృతృప్తిమావహే -
న్నిత్యం సుపారాదపునర్భవం చ || 5.90 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
గోకర్ణమోక్షవర్ణనం నామ పంచమోఽధ్యాయః ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

కుమారా ఊచుః

అథ తే సంప్రవక్ష్యామః సప్తాహశ్రవణే విధిం ।

సహాయైర్వసుభిశ్చైవ ప్రాయః సాధ్యో విధిః స్మృతః ॥ 6.1 ॥

దైవజ్ఞం తు సమాహవాయ ముహూర్తం పృచ్ఛ్య యత్నతః ।

వివాహే యాద్యశం విత్తం తాద్యశం పరికల్పయేత్ ॥ 6.2 ॥

నభస్య ఆశ్వినోర్జౌ చ మార్గశీర్షః శుచిర్నభాః ।

ఏతే మాసాః కథారంభే శ్రోతృణాం మోక్షసూచకాః ॥ 6.3 ॥

మాసానాం విప్ర హేయాని తాని త్యాజ్యాని సర్వథా ।

సహాయాశ్చేతరే తత్ర కర్తవ్యాః సోద్యమాశ్చ యే ॥ 6.4 ॥

దేశే దేశే తథా సేయం వార్తా ప్రేష్యా ప్రయత్నతః ।

భవిష్యతి కథా చాత్ర ఆగంతవ్యం కుటుంబిభిః ॥ 6.5 ॥

దూరే హరికథాః కేచిద్దూరే చాచ్యుతకీర్తనాః ।

స్త్రీయః శూద్రాదయో యే చ తేషాం బోధో యతో భవేత్ ॥ 6.6 ॥

దేశే దేశే విరక్తా యే వైష్ణవాః కీర్తనోత్సుకాః ।

తేష్యేవ పత్రం ప్రేష్యం చ తల్లేఖనమితిరితం ॥ 6.7 ॥

సతాం సమాజో భవితా సప్తరాత్రం సుదుర్లభః |
అపూర్వరసరూపైవ కథా చాత్ర భవిష్యతి || 6.8 ||

శ్రీభాగవతపీయూషపానాయ రసలంపటాః |
భవంతశ్చ తథా శీఘ్రమాయాత ప్రేమతత్పరాః || 6.9 ||

నావకాశః కదాచిచ్ఛేద్దినమాత్రం తథాపి తు |
సర్వథాఽఽగమనం కార్యం క్షణోఽత్రైవ సుదుర్లభః || 6.10 ||

ఏవమాకారణం తేషాం కర్తవ్యం వినయేన చ |
ఆగంతుకానాం సర్వేషాం వాసస్థానాని కల్పయేత్ || 6.11 ||

తీర్థే వాపి వనే వాపి గృహే వా శ్రవణం మతం |
విశాలా వసుధా యత్ర కర్తవ్యం తత్కథాస్థలం || 6.12 ||

శోధనం మార్జనం భూమేర్లేపనం ధాతుమండనం |
గృహోపస్కరముద్భృత్య గృహకోణే నివేశయేత్ || 6.13 ||

అర్వాకృంచాహతో యత్నాదాస్తీర్ణాని ప్రమేలయేత్ |
కర్తవ్యో మండపః ప్రోచ్యైః కదలీఖండమండితః || 6.14 ||

ఫలపుష్పదలైర్విష్వగ్వితానేన విరాజితః |
చతుర్దిక్షు ధ్వజారోపో బహుసంపద్విరాజితః || 6.15 ||

ఊర్ధ్వం సప్తైవ లోకాశ్చ కల్పనీయాః సవిస్తరం |
తేషు విప్రా విరక్తాశ్చ స్థాపనీయాః ప్రబోధ్య చ || 6.16 ||

పూర్వం తేషామాసనాని కర్తవ్యాని యథోత్తరం |
వక్తుశ్చాపి తదా దివ్యమాసనం పరికల్పయేత్ || 6.17 ||

ఉదజ్ముఖో భవేద్వక్తా శ్రోతా వై ప్రాజ్ముఖస్తదా |
ప్రాజ్ముఖశ్చేద్భవేద్వక్తా శ్రోతా చోదజ్ముఖస్తదా || 6.18 ||

అథవా పూర్వదిగ్జ్ఞేయా పూజ్యపూజకమధ్యతః |
శ్రోత్యాణామాగమే ప్రోక్తా దేశకాలాదికోవిదైః || 6.19 ||

విరక్తో వైష్ణవో విప్రో వేదశాస్త్రవిశుద్ధికృత్ |
దృష్టాంతకుశలో ధీరో వక్తా కార్యోఽతినిఃస్పృహః || 6.20 ||

అనేకధర్మవిభ్రాంతాః స్త్రీణాః పాఖండవాదినః |
శుకశాస్త్రకథోచ్ఛారే త్యాజ్యాస్తే యది పండితాః || 6.21 ||

వక్తూః పార్శ్వే సహయార్థమన్యః స్థాప్యస్తథావిధః |
పండితః సంశయచ్ఛేత్తా లోకబోధనతత్పరః || 6.22 ||

వక్తా క్షౌరం ప్రకర్తవ్యం దినాదర్వాగ్మతాప్తయే |
అరుణోదయేఽసౌ నిర్వర్త్య శౌచం స్నానం సమాచరేత్ || 6.23 ||

నిత్యం సంక్షేపతః కృత్వా సంధ్యాద్యం స్వం ప్రయత్నతః |
కథావిఘ్నవిఘాతాయ గణనాథం ప్రపూజయేత్ || 6.24 ||

పితౄన్ సంతర్ప్య శుద్ధ్యర్థం ప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్ |
మండలం చ ప్రకర్తవ్యం తత్ర స్థాప్యో హరిస్తథా || 6.25 ||

కృష్ణముద్దిశ్య మంత్రేణ చరేత్పూజావిధిం క్రమాత్ |
ప్రదక్షిణనమస్కారాన్ పూజాంతే స్తుతిమాచరేత్ || 6.26 ||

సంసారసాగరే మగ్నం దీనం మాం కరుణానిధే |
కర్మమోహగృహీతాంగం మాముద్ధర భవార్ణవాత్ || 6.27 ||

శ్రీమద్భాగవతస్యాపి తతః పూజా ప్రయత్నతః |
కర్తవ్యా విధినా ప్రీత్యా ధూపదీపసమన్వితా || 6.28 ||

తతస్తు శ్రీఫలం ధృత్వా నమస్కారం సమాచరేత్ |
స్తుతిః ప్రసన్నచిత్తేన కర్తవ్యా కేవలం తదా || 6.29 ||

శ్రీమద్భాగవతాఖ్యోఽయం ప్రత్యక్షః కృష్ణ ఏవ హి |
స్వీకృతోఽసి మయా నాథ ముక్త్యర్థం భవసాగరే || 6.30 ||

మనోరథో మదీయోఽయం సఫలః సర్వథా త్వయా |
నిర్విఘ్నోనైవ కర్తవ్యో దాసోఽహం తవ కేశవ || 6.31 ||

ఏవం దీనవచః ప్రోచ్య వక్తారం చాథ పూజయేత్ |
సంభూష్య వస్త్రభూషాభిః పూజాంతే తం చ సంస్తవేత్ || 6.32 ||

శుకరూప ప్రబోధజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద |
ఏతత్కథాప్రకాశేన మదజ్ఞానం వినాశయ || 6.33 ||

తదగ్రే నియమః పశ్చాత్కర్తవ్యః శ్రేయసే ముదా |
సప్తరాత్రం యథాశక్త్యా ధారణీయః స ఏవ హి || 6.34 ||

వరణం పంచవిప్రాణాం కథాభంగనివృత్తయే |
కర్తవ్యం త్విర్హారేణ్దాప్యం ద్వాదశాక్షరవిద్యయా || 6.35 ||

బ్రాహ్మణాన్ వైష్ణవాంశ్చాన్యాంస్తథా కీర్తనకారిణః |
నత్వా సంపూజ్య దత్తాజ్ఞః స్వయమాసనమావిశేత్ || 6.36 ||

లోకవిత్తధనాగారపుత్రచింతాం వ్యుదస్య చ |
కథాచిత్తః శుద్ధమతిః స లభేత్ ఫలముత్తమం || 6.37 ||

ఆసూర్యోదయమారభ్య సార్థతిప్రహరాంతకం ।
వాచనీయా కథా సమ్యగ్గీరకంఠం సుధీమతా ॥ 6.38 ॥

కథావిరామః కర్తవ్యో మధ్యాహ్నో ఘటికాద్వయం ।
తత్యథామను కార్యం వై కీర్తనం వైష్ణవైస్తదా ॥ 6.39 ॥

మలమూత్రజయార్థం హి లఘ్వాహారః సుఖావహాః ।
హవిష్యాన్నేన కర్తవ్యో హ్యేకవారం కథార్థినా ॥ 6.40 ॥

ఉపోష్య సప్తరాత్రం వై శక్తిశ్చేచ్ఛ్యణుయాత్ తదా ।
ఘృతపానం పయఃపానం కృత్వా వై శృణుయాత్ సుఖం ॥ 6.41 ॥

ఫలాహారేణ వా భావ్యమేకభుక్తేన వా పునః ।
సుఖసాధ్యం భవేద్యత్తు కర్తవ్యం శ్రవణాయ తత్ ॥ 6.42 ॥

భోజనం తు వరం మన్యే కథాశ్రవణకారకం ।
నోపవాసో వరః ప్రోక్తః కథావిఘ్నకరో యది ॥ 6.43 ॥

సప్తాహవ్రతినాం పుంసాం నియమాంఞ్చణు నారద ।
విష్ణుదీక్షావిహీనానాం నాధికారః కథాశ్రవే ॥ 6.44 ॥

బ్రహ్మచర్యమధఃసుప్తిః పత్రావల్యాం చ భోజనం ।
కథాసమాప్తౌ భుక్తిం చ కుర్యాన్నిత్యం కథావ్రతీ ॥ 6.45 ॥

ద్విదలం మధు తైలం చ గరిష్ఠాన్నం తథైవ చ ।
భావదుష్టం పర్యుషితం జహ్యాన్నిత్యం కథావ్రతీ ॥ 6.46 ॥

కామం క్రోధం మదం మానం మత్సరం లోభమేవ చ ।
దంభం మోహం తథా ద్వేషం దూరయేచ్ఛ కథావ్రతీ ॥ 6.47 ॥

వేదవైష్ణవవిప్రాణాం గురుగోవ్రతినాం తథా |
స్త్రీరాజమహతాం నిందాం వర్జయేద్యః కథావ్రతీ || 6.48 ||

రజస్వలాంత్యజమ్లేచ్ఛపతితవ్రాత్యకైస్తథా |
ద్విజద్విద్వేదబాహ్యైశ్చ న వదేద్యః కథావ్రతీ || 6.49 ||

సత్యం శౌచం దయాం మౌనమార్జవం వినయం తథా |
ఉదారమానసం తద్వదేవం కుర్యాత్ కథావ్రతీ || 6.50 ||

దరిద్రశ్చ క్షయీ రోగీ నిర్భాగ్యః పాపకర్మవాన్ |
అనపత్యో మోక్షకామః శృణుయాచ్ఛ కథామిమాం || 6.51 ||

అపుష్పా కాకవంధ్యా చ వంధ్యా యా చ మృతార్భకా |
స్తవద్గర్భా చ యా నారీ తయా శ్రావ్యా ప్రయత్నతః || 6.52 ||

ఏతేషు విధినా శ్రావే తదక్షయతరం భవేత్ |
అత్యుత్తమా కథా దివ్యా కోటియజ్ఞఫలప్రదా || 6.53 ||

ఏవం కృత్వా వ్రతవిధిముద్యాపనమథాచరేత్ |
జన్మాష్టమీవ్రతమివ కర్తవ్యం ఫలకాంక్షిభిః || 6.54 ||

అకించనేషు భక్తేషు ప్రాయో నోద్యాపనాగ్రహః |
శ్రవణేనైవ పూతాస్తే నిష్కామా వైష్ణవా యతః || 6.55 ||

ఏవం నగాహయజ్ఞేఽస్మిన్ సమాప్తే శ్రోతృభిస్తదా |
పుస్తకస్య చ వక్తుశ్చ పూజా కార్యాతిభక్తితః || 6.56 ||

ప్రసాదతులసీమాలా శ్రోతృభ్యశ్చాథ దీయతాం |
మృదంగతాలలలితం కర్తవ్యం కీర్తనం తతః || 6.57 ||

జయశబ్దం నమఃశబ్దం శంఖశబ్దం చ కారయేత్ |
విప్రేభ్యో యాచకేభ్యశ్చ విత్తమన్నం చ దీయతాం || 6.58 ||

విరక్తశ్చేద్భవేచ్ఛోతా గీతా వాచ్యా పరేఽహని |
గృహస్థశ్చేత్తదా హోమః కర్తవ్యః కర్మశాంతయే || 6.59 ||

ప్రతిశ్లోకం తు జహలయాద్విధినా దశమస్య చ |
పాయసం మధు సర్పిశ్చ తిలాన్నాదికసంయుతం || 6.60 ||

అథవా హవనం కుర్యాద్ధాయత్ర్యా సుసమాహితః |
తన్మయత్వాత్ పురాణస్య పరమస్య చ తత్త్వతః || 6.61 ||

హోమాశక్తౌ బుధో హౌమ్యం దద్యాత్తత్ఫలసిద్ధయే |
నానాచ్ఛిద్రనిరోధార్థం న్యూనతాధికతానయోః || 6.62 ||

దోషయోః ప్రశమార్థం చ పలేన్నామసహస్రకం |
తేన స్యాత్సఫలం సర్వం నాస్త్యస్మాదధికం యతః || 6.63 ||

ద్వాదశ బ్రాహ్మణాన్ పశ్చాద్భోజయేన్మధుపాయసైః |
దద్యాత్సువర్ణం ధేనుం చ వ్రతపూర్ణత్వహేతవే || 6.64 ||

శక్తౌ పలత్రయమితం స్వర్ణసింహం విధాయ చ |
తత్రాస్య పుస్తకం స్థాప్యం లిఖితం లలితాక్షరం || 6.65 ||

సంపూజ్యావాహనాద్యైస్తదుపచారైః సదక్షిణం |
వస్త్రభూషణగంధాద్యైః పూజితాయ యతాత్మనే || 6.66 ||

ఆచార్యాయ సుధీర్ఘత్వా ముక్తః స్యాద్భవబంధనైః |
ఏవం కృతే విధానే చ సర్వపాపనివారణే || 6.67 ||

ఫలదం స్యాత్పురాణం తు శ్రీమద్భాగవతం శుభం |
ధర్మకామార్థమోక్షాణాం సాధనం స్యాన్న సంశయః || 6.68 ||

కుమారా ఉచుః

ఇతి తే కథితం సర్వం కిం భూయః శ్రోతుమిచ్ఛసి |
శ్రీమద్భాగవతేనైవ భుక్తిముక్తి కరే స్థితే || 6.69 ||

సూత ఉవాచ

ఇత్యుక్త్వా తే మహాత్మానః ప్రోచుర్భాగవతీం కథాం |
సర్వపాపహరాం పుణ్యాం భుక్తిముక్తిప్రదాయినీం || 6.70 ||

శృణ్వతాం సర్వభూతానాం సప్తాహం నియతాత్మనాం |
యథావిధి తతో దేవం తుష్టువుః పురుషోత్తమం || 6.71 ||

తదంతే జ్ఞానవైరాగ్యభక్తీనాం పుష్టతా పరా |
తారుణ్యం పరమం చాభూత్ సర్వభూతమనోహరం || 6.72 ||

నారదశ్చ కృతార్థోఽభూత్ సిద్ధే స్వీయే మనోరథే |
పులకీకృతసర్వాంగః పరమానందసంభృతః || 6.73 ||

ఏవం కథాం సమాకర్ణ్య నారదో భగవత్ప్రియః |
ప్రేమగద్గదయా వాచా తానువాచ కృతాంజలిః || 6.74 ||

నారద ఉవాచ

ధన్యోఽస్మ్యనుగృహీతోఽస్మి భవద్భిః కరుణాపరైః |
అద్య మే భగవాన్ లబ్ధః సర్వపాపహరో హరిః || 6.75 ||

శ్రవణం సర్వధర్మేభ్యో వరం మన్యే తపోధనాః |
వైకుంఠస్థో యతః కృష్ణః శ్రవణాద్యస్య లభ్యతే || 6.76 ||

సూత ఉవాచ

ఏవం బ్రువతి వై తత్ర నారదే వైష్ణవోత్తమే |
పరిభ్రమన్ సమాయాతః శుకో యోగేశ్వరస్తదా || 6.77 ||

తత్రాయయౌ షోడశవార్షికస్తదా
 వ్యాసాత్మజో జ్ఞానమహాభీచంద్రమాః |
 కథావసానే నిజలాభపూర్ణః
 ప్రేష్ఠా పఠన్ భాగవతం శనైః శనైః || 6.78 ||

దృష్ట్వా సదస్యాః పరమోరుతేజసం
 సద్యః సముత్థాయ దదుర్మహాసనం |
 ప్రీత్యా సురర్షిస్తమపూజయత్ సుఖం
 స్థితోఽవదత్సంశృణుతామలాం గిరం || 6.79 ||

శ్రీశుక ఉవాచ
 నిగమకల్పతరోర్గలీతం ఫలం
 శుకముఖాదమృతద్రవసంయుతం |
 పిబత భాగవతం రసమాలయం
 ముహురహో రసికా భువి భావుకాః || 6.80 ||

ధర్మః ప్రోఙ్ఘితకైతవోఽత్ర పరమో నిర్మత్సరాణాం సతాం
 వేద్యం వాస్తవమత్ర వస్తు శివదం తాపత్రయోన్మాలనం |
 శ్రీమద్భాగవతే మహామునికృతే కిం వా పరైరీశ్వరః
 సద్యో హృద్యవరుధ్యతేఽత్ర కృతిభిః శుశ్రూషుభిస్తత్క్షణాత్ || 6.81 ||

శ్రీమద్భాగవతం పురాణతిలకం యద్వైష్ణవవానాం ధనం
 యస్మిన్ పారమహంస్యమేవమమలం జ్ఞానం పరం గీయతే |
 యత్ర జ్ఞానవిరాగభక్తిసహితం నైష్కర్మ్యమావిష్కృతం
 తచ్ఛృణ్వన్ ప్రపఠన్ విచారణపరో భక్త్యా విముచ్యేన్నరః || 6.82 ||

స్వర్గే సత్యే చ కైలాసే వైకుంఠే నాస్త్వయం రసః |
 అతః పిబంతు సద్భాగ్యా మా మా ముంచత కర్ణిచిత్ || 6.83 ||

సూత ఉవాచ

ఏవం ఋవాణే సతి బాదరాయణౌ

మధ్యే సభాయాం హరిరావిరాసీత్ |

ప్రహ్లాదబల్యుద్ధవఫాల్గునాదిభిః

వృతః సురర్షిస్తమపూజయచ్ఛ తాన్ || 6.84 ||

దృష్ట్వా ప్రసన్నం మహదాసనే హరిం

తే చక్రిరే కీర్తనమగ్రతస్తదా |

భవో భవాన్యా కమలాసనస్తు

తత్రాగమత్కీర్తనదర్శనాయ || 6.85 ||

ప్రహ్లాదస్తాలధారీ తరలగతితయా చోద్ధవః కాంస్యధారీ

వీణాధారీ సురర్షిః స్వరకుశలతయా రాగకర్తార్జునోఽభూత్ |

ఇంద్రోఽవాదీన్మృదంగం జయ జయ సుకరాః కీర్తనే తే కుమారా

యత్రాగ్రే భావవక్తా సరసరచనయా వ్యాసపుత్రో బభూవ || 6.86 ||

ననర్త మధ్యే త్రికమేవ తత్ర

భక్త్యాదికానాం నటవత్సుతేజసాం |

అలౌకికం కీర్తనమేతదీక్ష్య

హరిః ప్రసన్నోఽపి వచోఽబ్రవీత్తత్ || 6.87 ||

మత్తో వరం భావవృతాద్వృణుధ్వం

ప్రీతః కథాకీర్తనతోఽస్మి సాంప్రతం |

శ్రుత్వేతి తద్వాక్యమతిప్రసన్నాః

ప్రేమార్థచిత్తా హరిమూచిరే తే || 6.88 ||

నగాహగాథాసు చ సర్వభక్తై-

రేభిస్త్యయా భావ్యమితి ప్రయత్నాత్ |

మనోరథోఽయం పరిపూరణీయ-
స్తథేతి చోక్త్యాంతరథీయతాచ్యుతః || 6.89 ||

తతోఽనమత్తచ్ఛరణేషు నారద-
స్తథా శుకాదీనపి తాపసాంశ్చ |
అథ ప్రహృష్టాః పరినష్టమోహాః
సర్వే యయుః పీతకథామృతాస్తే || 6.90 ||

భక్తిః సుతాభ్యాం సహ రక్షితా సా
శాస్త్రే స్వకీయేఽపి తదా శుకేన |
అతో హరిర్భాగవతస్య సేవనా-
చ్ఛిత్రం సమాయాతి హి వైష్ణవానాం || 6.91 ||

దారిద్ర్యదుఃఖిజ్వరదాహితానాం
మాయాపిశాచీపరిమర్దితానాం |
సంసారసింధౌ పరిపాతితానాం
క్షీమాయ వై భాగవతం ప్రగర్జతి || 6.92 ||

శౌనక ఉవాచ
శుకేనోక్తం కదా రాజ్ఞే గోకర్ణేన కదా పునః |
సురర్షయే కదా బ్రాహ్మైశ్చింధి మే సంశయం త్విమం || 6.93 ||

సూత ఉవాచ
ఆకృష్ణనిర్గమాత్త్రింశద్వర్షాధికగతే కలౌ |
నవమీతో నభస్యే చ కథారంభం శుకోఽకరోత్ || 6.94 ||

పరీక్షిచ్ఛృవణాంతే చ కలౌ వర్షశతద్వయే |
శుద్ధే శుచౌ నవమ్యాం చ ధేనుజోఽకథయత్కథాం || 6.95 ||

తస్మాద్దపి కలౌ ప్రాప్తే త్రింశద్ద్వర్షగతే సతి |
ఊచురూర్జే సితే పక్షే నవమ్యాం బ్రహ్మణః సుతాః || 6.96 ||

ఇత్యేతత్తే సమాఖ్యాతం యత్ప్రృష్టోఽహం త్వయానఘ |
కలౌ భాగవతే వార్తా భవరోగవినాశినీ || 6.97 ||

కృష్ణప్రియం సకలకల్మషనాశనం చ
ముక్త్యేకహేతుమిహ భక్తివిలాసకారి |
సంతః కథానకమిదం పిబతాదరేణ
లోకే హి తీర్థపరిశీలనసేవయా కిం || 6.98 ||

స్వప్నరుషమపి వీక్ష్య పాశహస్తం
వదతి యమః కిల తస్య కర్ణమూలే |
పరిహర భగవత్కథాసు మత్తాన్
ప్రభురహమన్యన్యణాం న వైష్ణవానాం || 6.99 ||

అసారే సంసారే విషయవిషసంగాకులధియః
క్షణార్థం క్షేమార్థం పిబత శుకగాథాతులసుధాం |
కిమర్థం వ్యర్థం భో వ్రజథ కుపథే కుత్సితకథే
పరీక్షిత్యాక్షీ యచ్ఛ్రవణగతముక్త్యక్తికథనే || 6.100 ||

రసప్రవాహసంస్థేన శ్రీశుకేనేరితా కథా |
కంఠే సంబధ్యతే యేన స వైకుంఠప్రభుర్భవేత్ || 6.101 ||

ఇతి చ పరమగుహ్యం సర్వసిద్ధాంతసిద్ధం
సపది నిగదితం తే శాస్త్రపుంజం విలోక్య |
జగతి శుకకథాతో నిర్మలం నాస్తి కించిత్
పిబ పరసుఖహేతోర్ద్వాదశస్కంధసారం || 6.102 ||

ఏతాం యో నియతతయా శృణోతి భక్త్యా
యశ్చైనాం కథయతి శుద్ధవైష్ణవార్గే ।
తౌ సమ్యగ్విధికరణాత్ ఫలం లభేతే
యాథార్థ్యాన్న హి భువనే కిమప్యసాధ్యం ॥ 6.103 ॥

॥ ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
శ్రవణవిధికథనం నామ షష్ఠోఽధ్యాయః ॥